

Til Norge: C-blad i postabonneme
Til øvrige Norden: B-Economic
Norges Sjakkforbund
Frennings vei 3
N-0588 Oslo

03375 Nordstrand SK 1760
Per-A Rindalsholt
Frøydivei 17 A
1185 OSLO

TIL ALLE MEDLEMMER I NSF OG NSFU:

Kjempetilbud på ny sjakk-computer fra NSF!

Forbundet kommer nå med etterfølgeren til den meget populære GK-2000, som heter **EXECUTIVE**. **EXECUTIVE** er så godt som identisk med GK-2000 når det gjelder spillenivåer og finesser. Men den har nå fått et åpningsbibliotek som er 3 ganger større (6000 trekk), og i tillegg et nytt og stilig design. **Og det beste av alt!** Prisen er blitt redusert med nesten **500 kroner!** Kort og godt et kanon-tilbud.

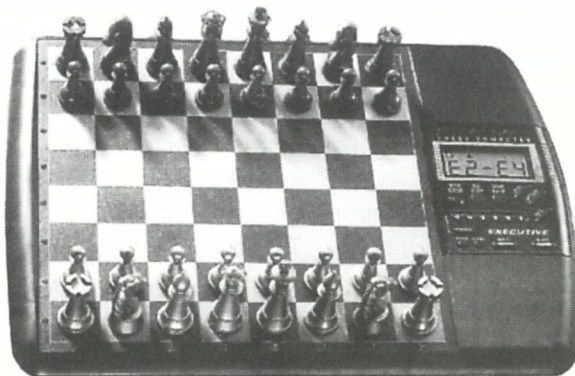
EXECUTIVE har 64 forskjellige spillenivåer, fra nybegynner til hobby- og klubb/turnering-spiller. Den har en ELO-rating på ca. 1950 på turneringsnivå (3 min.pr.trekk), og i tillegg spesial-nivåer for Lyn/Hurtig-sjakk, Analyser, Løsning av matt-oppgaver etc.

Computeren er usedvanlig lett å betjene, og under spillet kan du i lysvinduet få en lang rekke forskjellige opplysninger, som f.eks. vurdering av stillingen, søkedybde, beste trekk o.s.v. Med **EXECUTIVE** får du virkelig mye for pengene!

Du får altså denne flotte computeren for totalt Kr. 1250,- pluss porto, batterier inkludert. Ved bestilling sendes Kr. 250,- til Norges Sjakkforbund, og levering, garanti og service skjer via Miljø-Produkter A/S.

Fakta om EXECUTIVE:

- ★ Rating ca. 1950 ELO
- ★ 64 spillenivåer
- ★ Lettbetjent sensory-brett
- ★ Innebygget åpningssteori
- ★ Nybegynner-nivåer
- ★ Lyn/Hurtigsjakk m/klokke
- ★ Turnerings-nivåer
- ★ Løsning av matt-oppgaver
- ★ Postsjakk-Analyse
- ★ Vurderer stillingen
- ★ Variert spillestil
- ★ Batterier eller nettdrift
- ★ Norsk bruksanvisning
- ★ Pluss mye, mye mer .....

For spørsmål, ring Norges Sjakkforbund Tlf. 22 15 12 41

✂

Vennligst send 1 stk. **EXECUTIVE**

Oppkrav Kr. 1000,- pluss porto.

Navn .....

Kr. 250,- er sendt Norges Sjakkforbund,
Frenningsvei 3, 0588 Oslo over

Adresse .....

Bankgiro 6011.05.33090

Postgiro 0809 512 4748

Vedlagt sjekk

Postnr./Sted .....

Klipp ut talongen og send til
Norges Sjakkforbund

Nr. 6 1997

NORSK SJAKKBLAD

«Still going strong»

Brødrene Carl (til venstre) og Einar Haave er still going strong! Her studerer de vår nye IM Erik Fossan (til venstre, se side 9!) under NM i Stavanger. Møt dem side 16 til 20!
(Foto: Øystein Brekke)

NORSK SJAKKBLAD

Norges Sjakkforbunds adresse:
Frennings vei 3, 0588 Oslo
Telefon (NSF/USF) 22 15 12 41
Telefax 22 71 00 07

Redaktør: Torger Strand
Storenggata 34, 6500 Kristiansund
Telefon/telefax 71 67 87 14

Medarbeidere i denne utgaven:
Ivar Areklett, Nils Bakke,
Roald Berthelsen, Øystein Brekke,
Roald Bukne, Erik Fossan,
Tom J. Johansen, Sven Wisløff-Nilssen,
Per Ofstad og Kjell Tore Sandum, .

Ansvarlig for forbundsstoff:
Johs R. Kjekken

Norsk Sjakkblad kommer ut med åtte utgaver
årlig og er medlemsblad for

NORGES SJAKKFORBUND

Synspunkter som framføres i Norsk Sjakkblad
er ikke nødvendigvis i samsvar med Norges
Sjakkforbunds offisielle syn. Abonnements-
pris for ikke-medlemmer: Innenlands kr. 230,
Norden 250, Verden forøvrig 290 kroner.

Av innholdet:

Presidenten har ordet.....	3
Hauge vant lag-NM for junior.....	4
IM Erik Fossan.....	9
Barentssjakk.....	12
Møt Carl og Einar Haave.....	16
Nye bøker.....	22
Regelspalte: Om seriesjakk.....	24
Leserbrev.....	26
Norges Grand Prix.....	28
Postsjakk-IM Per Ofstad.....	31
... og mye mer.	

Tre poeng for seier

Det tyske sjakkforbundet gjennomførte i sommer den 7. stormesterturneringen i Lippstadt med å gi tre poeng for seier og ett poeng for remis - som i fotball.

Spillerne, med ett unntak, aksepterte dette på forhånd. Resultatet var at under en tredel av partiene, bare 32 prosent, endte med remis.

Kort etter gikk også arrangørene i Bad Homburg ut med samme tilbud. Her avslø spillerne - og resultatet ble mer normalt: Over halvparten av partiene endte med remis.

Sjakk sliter med å få medieoppmerksomhet. Dette er hovedgrunnen til at betenkningstiden i internasjonal toppsjakk reduseres, enkelte turneringer går som ren hurtigsjakk, det spilles blinnsjakk, kvinner møter veteraner. Alt for å tekkes media.

For med pressen bak, sitter også sponsorene løsere.

Så hvorfor da ikke også tre poeng for seier og ett poeng for remis? Det ville temmelig sikkert ta definitivt knekken på raske remisser, noe som uansett regelendringer alltid vil være vanskelig å få bukt med ellers.

Vi skal ikke ta standpunkt i noen retning, men det kunne kanskje være verdt å forsøke. Det finnes kanskje en norsk turneringsarrangør som er villig til det - om da spillerne selv godtar det!?

VI SEES I SJAKKLUBBEN I HØST!

Deadline for stoff til nummer 7 1997:
Onsdag 15. oktober.

Produsert ved hjelp av Microsoft Word 6.0
og ChessBase for Windows. Opplag 3.700.

Presidenten har ordet

Erling Fløtten

Mange utfordringer

Norsk sjakk står foran flere utfordringer. Medlemstallet i Norges Sjakklubb har stagnert de senere år. Tilgangen på medlemmer fra den yngre garde er ikke oppmuntrende, og den økonomiske situasjonen gir ikke rom for drastiske tiltak.

På den annen side er det positivt at Norge på få år har fått fram hele fire stormestre samt en meget habil kvinnegruppe. Lovende juniorer gir mulighet for videre framgang i toppsjakken og det skulle være mulig å få godkjent flere internasjonale mestre de nærmeste årene.

Det nye sentralstyret hadde sitt første møte for få uker siden. Hovedtemaet var innsatsen framover og hva som kan gjøres med rekruttering og økonomi. En utfordring er å få tunge sponsorer på banen. Riktignok er det ikke lett å selge sjakk. Men et par sterke brikker har vi ialle fall. Den ene er våre elitespillere som må brukes i en økonomisk offensiv.

Den andre er barne- og ungdomssjakken som særlig på lokalt plan vekker interesse hos potensielle sponsorer. Sammen med USF ønsker vi å lansere forslag for næringslivet med sikte på å øke innsatsen i opplæring av yngre sjakkspillere. Det er videre en forutsetning at klubbene er med i dette arbeidet, fordi det er klubbene som har personressursene. Skolesjakk er her et viktig nøkkelord, men også ulike PR-arrangementer for å trekke nye spillere til klubbene er et viktig tiltak.

I følge tidligere statistikk er det nærmere en halv million nordmenn som kan flytte brikker. Utfordringen er å få tak i minst fem prosent av dem. Jeg kjenner personlig voksne sjakkspillere som aldri har vært organisert i sjakkklubb, men som gjerne tar imot tilbud om opplæring for å

kunne delta. De må imidlertid gis egne opplegg, og ikke matches for tidlig mot mer garvede spillere. Mitt forslag er at klubbene vurderer egne rekrutteringsgrupper der de nye får møte hverandre inntil de blir tryggere på at de ikke dummer seg ut i klubbmiljøet.

Mer konkret vil sentralstyret oppnevne blant annet økonomiutvalg og IT-utvalg for å jobbe videre med disse utfordringene. Vi vil også åpne for muligheten til å være støttemedlem på visse betingelser. Dette må eventuelt bli tema på neste kongress. Det er mitt håp at alle våre medlemmer ser nødvendigheten av en liten innsats til fremme av norsk sjakk og at våre ulike anmodninger om bistand til dette blir positivt mottatt.

Med hilsen Erling Fløtten

Firelandskamp for juniorer på Gausdal

Årets firelandskamper for junior- og kadettspillere skal spilles på Gausdal Høifjellshotell, 10. til 12. oktober.

Danmark, Finland og Sverige er Norges motstandere i gutte-turneringen, som har vært en meget spennende turnering med Norge helt i teten de siste årene. I jenteklassen deltar Danmark, Sverige og Tyskland i tillegg til Norge.

Norges lag virker lovende:

I junior gutter er uttatt Stig Tjomsland, Nordstrand, Terje Johansen, Strømmen, Kristian Trygstad og Leif Erlend Johannessen, OSS, Erik Tønning, Bergen og Kjetil A, Lie, Brattås. Reserver for disse er Andreas Moen, OSS, Bjarte Leer Salvesen, Brattås og Torstein Bae, SK 1911. I kadett er uttatt Flemming Cheristenson, Nordstrand, Daniel Hersvik, Bergen, Harald Borchgrevink og Kristian Sørensen, Fana. Martin Østtveit, OSS og Espen Lie, Brattås er reserver.

Det norske jentelaget består av Nina og Ellen Hagesæther, Hauge, Silje Bjerke, Bærum, Toril Hagesæther, Hauge, Camilla Livendahl, Fredriksstad og Laila Viestad, Hauge. Reserver er Gro Ferkingstad, Sevland for bord 1 og 2, og Linda Hansen, Trondheim for de øvrige.

Hauge årets juniorlag

Hauge tok sitt første lag-NM for junior på hjemmebane 5. til 7. september. OSS fikk like mange individuelle poeng, men ble slått med ett lagpoeng. Strømmen tok tredjeplass.

På det vinnende laget spilte Pål Vegard Hagesæther (3,5 poeng av 6 mulige), Ellen Hagesæther (4), Dagfinn Snarheim (5,5) og Nina Hagesæther (6!). OSS 2 ble beste lilleputtlag og Fana beste kadettlag.

DRAMATIKK

Mesterskapet ble svært jevnt mellom de tre beste. Etter to runder hadde Hauge og Strømmen fullt hus, 8 poeng, mot OSS' 7,5. Hauge slo så Strømmen 3-1, mens OSS definitivt ødela Bergens sjanser med 3,5-0,5.

I 4. runde møttes så Hauge og OSS - et dramatisk oppgjør som endte 2-2. To tidlige bukker gjorde at en tidlig antok det ble 1-1 på 2. og 4. bord. Pål Vegard Hagesæther og Leif Erlend Johannessen hadde et vanskelig oppgjør på 1. bord, med remis som resultat. Remis ble det også på 3. bord, men her hadde Andreas Moen klare gevinstsjanser mot Dagfinn Snarheim.

TRE POENG NOK

Strømmen slo Fana 4-0, og dermed var det helt likt mellom de tre: 13 individuelle poeng! I nest siste runde vant Hauge 3-1 over Bærum, mens OSS og Strømmen spilte 2-2, og med fordelene av flest lagpoeng var det klart at Hauge ville sikre mesterskapet med 3-1 over Bergens i siste runde. Akkurat det skjedde. Så selv om OSS slo Fana 4-0 ble det «bare» sølv. Strømmen vant «bare» 2,5-1,5 over Bærum.

For Oslo 1 spilte Leif Erlend Johannessen (4), Kristian Trygstad (5), Andreas R. Moen (5), Jens L. Hjort (3/4) og Martin Østtveit (2/2). For Strømmen spilte Terje Johansen (5), Torstein Bæ (5), Gunnar Einvik (3,5) og Bendik Bjerke (4).

Brattås kjempet seg opp til 4. plass til slutt. Bare 4,5 poeng av 12 mulige, og bare 2 av 6 mulige lagpoeng, i 2., 3. og 4. runde gjorde at

det ikke ble noen høyere plassering. Men Kjetil A. Lie utmerket seg som beste 2. bordsspiller med 5,5 poeng. Laget besto ellers av Bjarte Ler-Salvesen, Espen og Ole A. Lie.

SVENSK PÅ 1. BORD

Bergens endte på 5. plass, med Anders Bäcklund, Erik Tønning, Daniel Hersvik og Kai Arne Hersvik. Noen reagerte på at laget mønstret en svenske på 1. bord i et norsk mesterskap - her vil det trolig bli vurdert regelen.

Turneringens toppscorer ble Nina Hagesæther, denne gang på 4. bord, hvor hun vant alle sine seks partier. 5,5 fikk også Snarheim på 3. bord. Terje Johansen fra Strømmen ble toppscorer på 1. bord med 5 poeng.

AVGJØRENDE

Siden Hauge og OSS til slutt endte temmelig suverene i teten, bringer vi alle de fire partiene i den avgjørende 4. runden mellom de to lagene.

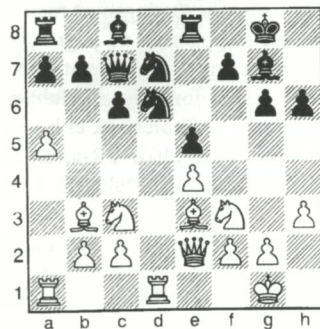
På 2. og 4. bord ble det bukket:

Kristian Trygstad-Ellen Hagesæther B07, Pirc med 4.f3

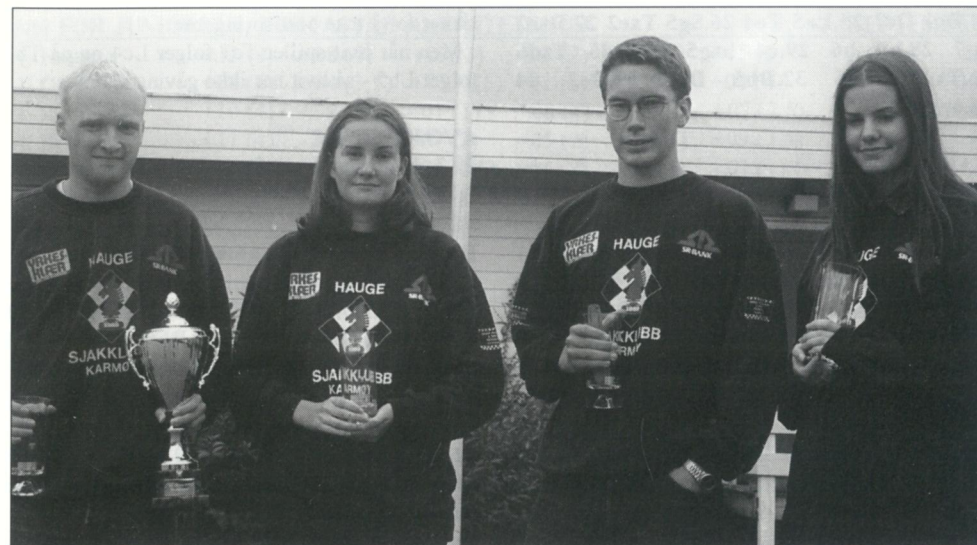
1.d4 Sf6 2.Sc3 g6 3.e4 d6 4.Le3 Lg7 5.h3 0-0 6.Sf3 Sbd7 7.a4 e5 8.dxe5 dxe5 9.Lc4 c6 10.a5 Dc7 11.0-0 Se8 12.De2 Sd6 13.Lb3 Te8?!

Er ikke klar over faren i d-linjen. 13...Td8 er bedre.

14.Tfd1 h6?

Tabbe som koster direkte bonde. 14...a6 for å kunne spille ...Sb5 er bedre.

Hauges vinnerlag i lag-NM for junior. Fra venstre Pål Vegard Hagesæther, Ellen Hagesæther, Dagfinn Snarheim og Nina Hagesæther. (Foto: Ivar Areklett)

15.Dd2! Lf8 16.Lxh6 Le7 17.Lg5 Lf8 18.Lh6 Le7 19.Le3 Lf8 20.De2 Sf6 21.Sg5 Le6?!

Svekker ytterligere bondeformasjonen. Nå står hvit til gevinst.

22.Sxe6 fxe6 23.Df3 Dg7 24.Td2 Sf7 25.h4 g5?! 26.hxg5 Sxg5 27.Dg3?!

27.Df5! vinner nok en bonde. Men en kan skjønnere hvit: Tar sort tilbake e-bonden, avvikles lett til sluttspill med bonde over og trolig vunnet stilling for hvit.

27...Sfxe4 28.Sxe4 Sxe4 29.Dxg7+ Kxg7 30.Td7+ Te7 31.Txe7+ Lxe7 32.Lxe6 Sc5 33.Lc4 Td8 34.Kf1 Kf6 35.Ke2 Td7 36.Th1 Kg7 37.Th6 Sa4 38.a6 Sxb2 39.axb7 Txb7 40.Txc6 Sxc4 41.Txc4 a5 42.Kd3 Kf6 43.Ke4 Tb4 44.Txb4 Lxb4 45.Lc1!

Etter tåmbyttet kan sort håpe på sin fribonde i a-linje. Dette setter en stopper for alt.

45...Lc3

45...a4 46.Lb2 er verre.

46.La3 Ld4 47.f3 Lc3 48.g4 Ke6 49.Kd3 Le1 50.c4 Lh4 51.Ke4 Ld8 52.Lb2 Lc7 53.c5 a4 54.g5 Ld8 55.g6 oppgitt. 55...Lc7 56.g7 Kf7 57.Kd5 Kxg7 58.f4 vinner.

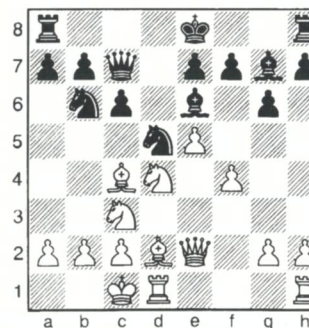
BARE SEIRE!

En bukk avgjorde også raskt partiet på 4. bord. Men Nina Hagesæther viste seg uansett helt u-

tilnærmelig denne gang: Som eneste spiller gikk hun gjennom turneringen med seks strake seire!

Jens Hjort - Nina Hagesæther B07, Pirc

1.e4 d6 2.d4 Sf6 3.Sc3 g6 4.Lc4 Lg7 5.De2 c6 6.e5 dxe5 7.dxe5 Sd5 8.Ld2 Le6 9.0-0-0 Dc7 10.f4 Sd7 11.Sf3 S7b6 12.Sd4??

I lik stilling i åpningen bukker hvit blank offiser - og partiet. Sort lar seg ikke be to ganger.

12...Sxc3! 13.Lxc3

På 13.Sxe6 tar jo sort dronningen med sjakk!

13...Lxc4 14.Dg4 e6 15.f5 Lh6+ 16.Kb1 gxf5 17.Dh4 Lg7 18.The1 De7 19.Dg3 Tg8 20.Sf3 Ld5 21.Df4 Lf8 22.Te2 Tg4 23.Dd2 0-0-0

24.De1 Dc7 25.La5 Te4 26.Sg5 Txe2 27.Dxe2 Lg7 28.b3 h6 29.c4 hxg5 30.cxd5 Txd5 31.Txd5 cxd5 32.Db5 Dc6 33.De2 d4 34.oppgitt.

HARD KAMP

På 1. bord var det hard kamp:

Pål V. Hagesæther-Leif E. Johannessen

C02, fransk, avansevarianten med 5.Sf3 Db6 1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3 Db6 5.Sf3 Sc6 6.a3 Sh6 7.b4 cxd4 8.cxd4 Sf5 9.Le3 Ld7 10.Ld3 Sxe3 11.fxe3 Le7 12.0-0 0-0 13.Sc3 f5 14.exf6 Lxf6 15.Sa4 Dd8 16.Sc5 Tb8 17.Tc1 a6 18.De1 De7 19.Dg3 g6 20.Dc7!?

Aktivt spill, gir hvit fordel.

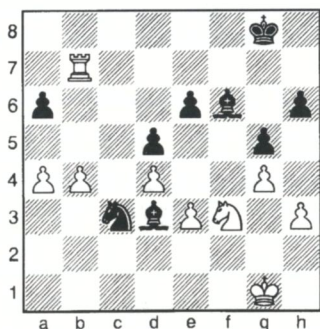
20...Lc8 21.Sxa6 Ta8 22.Tc3!?

Gir to lette for tårn og bonde, i form av muligheter for å etablere en farlig fribonde på dronningfløyen.

22...Txa6 23.Dxe7 Sxe7 24.Lxa6 bxa6 25.Tc7 Td8 26.Tfc1 Ld7 27.g4 g5 28.Ta7 Lb5 29.Tcc7 Sc8 30.Ta8 Sd6

30...Sb6 for å forhindre framtidig a4 for hvit er avgjort en ide. Men sort spiller på gevinst nå.

31.Txd8+ Lxd8 32.Ta7 Lf6 33.a4 Ld3 34.h3 Se4 35.Tc7 h6 36.Tb7 Sc3

37.b5!

Etablere en farlig fribonde som hindrer sorts mer aggressive planer.

37...axb5 38.a5! b4

Sort må gi b-bonden for å ha kontroll med hvits a-bonde.

39.Txb4 Sb5 40.Se5 Lxe5 41.dxe5 Kf7 42.a6 Kg6 43.Kf2 Remis. "Er dette remis?" - spør bulletinen. Svaret er ja. Hvits mulighet ligger i senere Ta4, Sa7 og Ta1 for å komme rundt med

tårnet for å true bort springeren.

Men når hvit spiller Tc1 følger Lc4 og på Tb1 følger Lb5 - så hvit har ikke gevinstsjanser.

AVGJØRENDE

På 3. bord kunne resultatet lett vært annerledes. På mange måter et avgjørende parti for mesterskapet...

Dagfinn Snarheim-Andreas G. R. Moen C51, Evans-gambitt

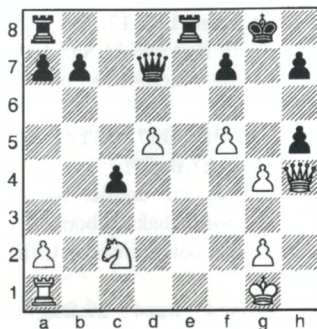
1.e4 e5 2.Lc4 Lc5 3.Sf3 Sc6 4.b4 Lxb4 5.c3 Le7 6.Db3 Sh6 7.d4 Sa5 8.Db5 Sxc4 9.Lxh6 gxh6 10.Dxc4 exd4 11.0-0 d6 12.cxd4

God, gammel teori. Hvit har utviklingsforsprang og klar kompensasjon for bonden.

12...c6 13.Sc3 Lg4 14.Se1 0-0 15.f4 d5 16.Dd3 dxe4 17.Dxe4 Lf6 18.Sc2 Te8 19.Dd3 c5 20.d5 Dd7 21.f5 c4 22.Dg3 h5 23.h3 Le5!

Koster hvit kvalitet. 24.De3?? Lh2+ taper jo direkte.

24.Dh4 Lxc3 25.hxg4 Lxa1 26.Txa1

Med kvalitet over står sort til gevinst. 26...Dd8! bør vinne greit: 27.Dxh5 (27.f6 Dxd5) 27...Te2 28.Sd4 Td2 29.Sf3 Txg5 og hvit vinner lett. Men så får Hauge en gavepakke som koster OSS et helt poeng i forhold til sin hardeste konkurrent om mesterskapet:

26...hxg4?

...og hvit takker for muligheten til evig sjakk:

27.Dg5+ Kh8 28.Df6+ Kg8 29.Dg5+ Kh8

Ikke 29...Kf8? 30.f6! og hvit vinner.

30.Df6+ Kg8 31.Dg5+ Remis ved evig sjakk.

SEVERDIG

Et annet viktig oppgjør var matchen mellom Hauge og Strømmen i 3. runde. Mest severdige

NM FOR JUNIORLAG, TORVASTAD AKTIVITETSHUS

5. - 7. SEPTEMBER

1. Hauge	+12 (4)	+08 (4)	+03 (3)	=02 (2)	+07 (3)	+05 (3)	19	11			
2. OSS 1	+06 (4)	+04 (3,5)	+05 (3,5)	=01 (2)	=03 (2)	+08 (4)	19	10			
3. Strømmen	+10 (4)	+09 (4)	- 01 (1)	+08 (4)	=02 (3)	+07 (2,5)	17,5	9			
4. Brattås	+11 (4)	- 02 (0,5)	=07 (2)	=05 (2)	+10 (2)	+09 (3,5)	15	8			
5. Bergens	+13 (4)	+07 (2,5)	- 02 (0,5)	=04 (2)	+06 (4)	- 01 (1)	14	7			
6. OSS 2 14/7	7. Bærum 14/5	8. Fana 12/6	9. Hauge 2 11,5/6	10. Sevland 1 11/7	11. Sevland 2 11/4	12. Vandaskog 1 10/3	13. Hauge 3 9/4	14. Haugesund 8,5/5	15. Hauge 5 8,5/4	16. Hauge 4 7,5/4	17. Vandaskog 2 4,5/0.

parti var kanskje det på 3. bord:

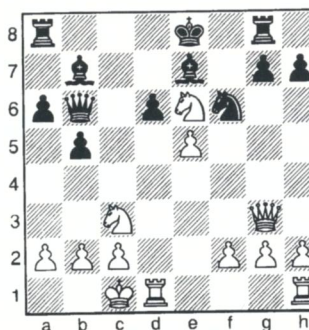
Dagfinn Snarheim-Gunnar Einvik

B87, siciliansk, Sosin-angrepet

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Lc4 e6 7.Lb3 b5 8.Lg5 Le7 9.Df3 Db6 10.0-0 Sbd7 11.Dg3 Lb7 12.Lxe6!?

Gir hvit gode angrepssjanser, da sort ikke får rokert.

12...fxc6 13.Sxe6 Tg8 14.Lxf6 Sxf6 15.e5

15...Sh5?

Taper direkte. 15...dxe5 16.Dxe5 Tc8 17.The1 er uklart, men hvit har fortsatt god kompensasjon.

16.Dg4! dxe5

Naturlige 16...g6 17.exd6 Lxd6 besvares med 18.Te1! og sorts konge kommer seg ikke unna. 18...Le7 19.Td7!! vinner for eksempel forsert for hvit.

17.Dxh5+ g6 18.Dxe5 Tc8 19.The1

Sort orket ikke mer: To bonder under og kongen midt i skuddlinjen gir ikke noe håp.

PUBLIKUMSVENNLIG

Vi tar med et par publikumsvennlige partier. Først får Kristian Sørensen til en effektiv kombinasjon:

Kristian Trygstad-Kristian Sørensen

B12, Caro Cann, 3.e5.varianten

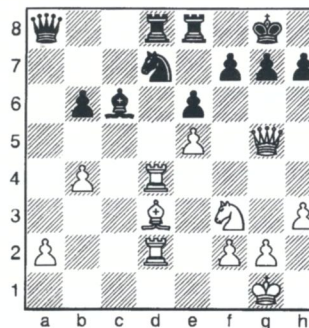
1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Lf5 4.Le2 e6 5.Sf3 c5 6.Le3 Sd7 7.0-0 Se7 8.Sbd2 cxd4 9.Lxd4 Sc6 10.Sb3 Dc7 11.c4 dxc4 12.Lxc4 Le7 13.Tc1 a6 14.h3 0-0 15.Dd2 Tad8 16.De3 Lg6 17.Le2 Db8 18.Lc3 Sb4 19.Lxb4 Lxb4 20.Tc4 Le7 21.Td1 b6 22.Sbd4 Lc5!?

22...Da8.

23.b4 Lxd4 24.Tcxd4 Lc2 25.T1d2 La4

26.Lxa6 Da8 27.Ld3 Lc6 28.Dg5 Tfe8?

28...h6 var nødvendig.

29.Lxh7+! Kxh7 30.Tg4!

Poenget. Ikke straks 30.Th4+ Kg8 31.Dh5 Kf8 og sort har sjanser.

30...g6 31.Th4+ Kg8 32.Dh6 f5 33.Dxg6+ Kf8 34.Th8+ oppgitt.

Det neste fra matchen mellom mellom Bærum og Bergen. Et underholdende parti, med gjensidig angrep og ofre:

Jan Gunnesdal-Erik Tonning

C06, fransk, Tarrasch-varianten

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 Sf6 4.e5 Sfd7 5.Ld3 c5 6.c3 Sc6 7.Se2 cxd4 8.cxd4 Db6 9.Sf3 f6 10.exf6 Sxf6 11.0-0 Ld6 12.a3 0-0 13.Lg5 Sg4!?

Første varsel om at «noe» skal skje. Trusselen 14...Txf3 15.gxf3 Sxh2 ser ubehagelig ut.

14.h3 Txf3 15.hxg4

15.gxf3 Sh2! og sort får igjen kvaliteten.

15...Tf7 16.Dc2!?

Gir sort sentrum for å få angrepssjanser.

16...Sxd4 17.Sxd4 Dxd4 18.Lxh7+ Kf8 19.Lg6 De5 20.f4 De3+ 21.Kh1

Hvit har ikke lyst til å forenkle med 21.Df2, selv om mange nok ville mene sort står fullt brukbart. Men sorts isolerte konge kan bli enda mer presset om hvit får spilt Tf3 og Th3...

21...Tc7 22.Dd1 Le7

For å blokkere f-linjen og gi kongen fluktfelt via e7 etter ...Lf6.

23.Tf3 Db6 24.Df1

Straks 24.Th3 tillater 24...Lxg5.

24...Lf6 25.Lxf6 gxf6 26.f5 e5 27.Th3! Tg7

Sort må ta hensyn. 27...Dxb2?! 28.g5 ser fryktelig ubehagelig ut.

28.Dc1 Le6

Endelig!

29.Dh6!

Dekker Lg6 og truer dermed Le6. Sort har ikke valg:

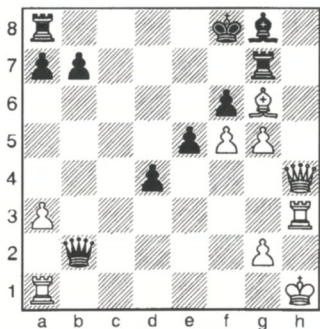
29...Lg8 30.g5 d4?

30...Tc8 var nødvendig.

31.Dh4?

Fører til klar fordel - men 31.Lh5! vinner raskt. Trusselen er 32.gxf6 og Tg7 faller. 31...fxg5 32.f6! Dxf6 33.Tf3 vinner også.

31...Dxb2

32.gxf6!

Gir tåmet med sjakk, men sort kommer ikke unna alle trusslene.

32...Dxa1+ 33.Kh2 Txg6

Det eneste. Hovedtrusselen var 34.fxg7+ Kxg7 35.De7+! og sort blir matt.

34.fxg6 Dc1

For å unngå 35.Dh6+ Ke8 36.f7+. Men hvit har enda mer avgjørende.

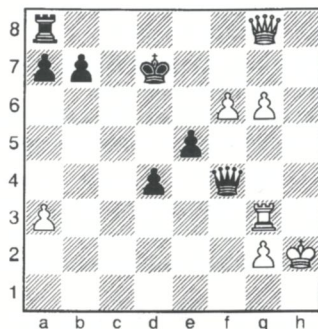
35.Dh8! Df4+ 36.Tg3 Ke8

Det eneste mot trusselen 37.Dg7+ Ke8 38.De7 matt.

37.Dxg8+?!

Vinner nok med rett spill - men 37.Dg7! Kd8 38.f7 og hvit får ny dronning.

37...Kd7

38.Dxa8?

Hvit er itetanende om sorts remissjakk-planer. 38.Dh7+ Kd6 39.g7! og sort må gi tåmet på g-bonden. Nå går ikke 39...Dxf6 40.g8D Txg8 41.Dxg8 Dh6+ 42.Tg3! Df4+ 43.Dg3 og hvit vinner.

38...Dh6+!

Ikke 38...Dh4+ 39.Kg1 Dxg3 40.Dxb7+ Kd6 41.De7+! Kd5 42.f7 De3+ 43.Kh1 De1+ 44.Kh2 og sort har ikke flere sjakker.

39.Kg1

39.Th3 Df4+ er også remis.

39...Dc1+ 40.Kf2 Dd2+ 41.Kf3 Dd3+! - og hvit innså at han ikke kommer unna evig sjakk. Remis!

Sjakkens dag i Moss

Moss Schakklubb hadde stor suksess med «Sjakkens Dag» 16. august. Utenfor Piasenteret ble arrangert «Kjempesjakken» og ombord i «Vansjøturisten II» hadde Jahn Spillum invitert spesielt interesserte til hel-dags sjakkcruise på Vansjø. Opplegget fikk meget god dekning i lokale media - et flott PR for sjakken.

Jan Sørgerd fra Nordstrand vant Vansjøslaget, med 7,5 poeng av 9 mulige, 1,5 mer enn gaute Lindgard fra Follo. Bjørn Haveland fikk 5,5, Paul Johansen og Jan Bjørgvik 5.

IM-tittel til Erik Fossan

Erik Fossan fikk sin IM-tittel! FIDE godkjenner at han lå over 2400 i rating etter sju runder i NM i Stavanger i sommer, og dermed fyllburdet bergenseren sin tittel gjennom sitt resultat i turneringen.

- Jeg hadde håp om at den midlertidige ratingen under turneringen skulle bli godkjent, men det er godt å få det bekreftet, sier en glad Erik Fossan (25).

EKSAMENSTID

- Og nå blir det satsing for alvor?

- Ingen tvil om at IM-tittelen er en stor inspirasjon. Men det spørs hvor mye tid jeg får til sjakk framover. Jeg nærmer meg slutten på studiene, og derfor blir det nok «bare» Grand Prix-turneringer hjemme i Bergen i høst. Men når eksamen er avlagt neste vår, skulle det bli mer tid, sier Fossan.

Erik Fossan har forøvrig også rukket å gifte seg siden NM i Stavanger - en av grunnene til at han ikke stilte opp på Gausdal i august. Hensynet til familien vil nok også sette preg på den sjakklike virksomheten.

STABIL OVER 2400

- Frister ikke GM-tittel...?

- Jeg har veldig lyst til å spille akkurat nå, så det er på en måte synd jeg ikke har bedre tid. Men om ambisjonene blir så store at jeg har lyst til å satse på enda høyere tittel, er vel tvilsomt. I første rekke ser jeg det som et mål å stabilisere meg på en rating over 2400, forteller Fossan.

Her er et eksempel på hans spillestil - med hans egne kommentarer.

Erik Fossan-Petter Fossan

C06, fransk, Tarrasch med 10.Sf3 Ld6

Jeg ble bedt om å kommentere et parti som beskriver meg som sjakkspiller. Å finne et slikt parti er ingen lett oppgave, men jeg tror følgende parti er nokså karakteristisk. Partiet er ikke feilfritt fra min side, men jeg fant ut at det var mer «fair» å velge et slikt parti enn et glansparti, da feilfrie partier så absolutt hører til sjeldenheten.

1.e4 e6!?

Petter spiller normalt ikke fransk, men når en spiller mot den spilleren en kjenner best i verden, blir åpningsvalget en viktig psykologisk faktor. Som jeg skal komme tilbake til hadde det sine spesielle årsaker at Petter valgte nettopp denne åpningen.

2.d4 d5 3.Sd2 Sf6 4.e5 Sfd7 5.c3 c5 6.Ld3 Sc6 7.Se2 cxd4 8.cxd4 f6 9.exf6 Sxf6 10.Sf3 Ld6 11.0-0

Standardoppstillingen i Tarrasch har oppstått, og her kan svart velge mellom 11...Dc7, 11...0-0 og 11...Db6.

11...0-0 12.Lf4 Lxf4 13.Sxf4 Db6 14.Dd2

Beskytter bonden på b2 og er det vanligste trekket i stillingen. Mot Berge Østenstad spilte jeg istedenfor 14.Tel i årets NM.

14...Kh8

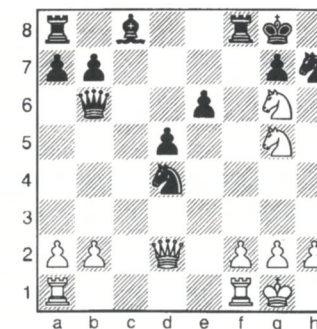
Foreløpig har dronningen indirekte dekket d4 på grunn av avdekkersjakken på h7, men nå truer svart 15...Sxd4.

15.Sg5!?

Hvit må spille aggressivt for å ha håp om å få fordel.

15...Sxd4 16.Lxh7! Sxh7 17.Sg6+ Kg8 18.Se7+ Foreløpig har vi begge spilt hurtig, og det hadde på dette tidspunkt samlet seg et anseelig antall tilskuee. Nå hørtes humring blant disse da de fleste nok regnet med at brødrene hadde fabrikkert et morsomt parti som altså nå skulle ende med evig sjakk.

18...Kh8 19.Sg6+ Kg8

IM Erik Fossan kunne glede seg over IM-tittel i NM i Stavanger. (Foto: Åge Olsen)

20.Sxh7!?

Teorien angir dette som tvilsomt og angir at hvit bør nøye seg med trekkjentagelse etter 20.Se7+=.

20...Te8!

Trekket franskespesialisten Watson angir som gjendrivelse på 20.Sxh7.

21.Dg5!

Etter 21.Sg5 har det hvite angrepet kulminert i ikke noe, og selv om stillingen er materiell lik, står svart klart best på grunn av sitt dominerende bondesentrum.

21...e5!

Jeg analyserte denne varianten i min tid på kadettlandslaget med den gang landslagstrener Odd Øivind Bergstad. Vi vurderte kun

21...Kxh7 22.Dh5+ Kg8 23.Dh8+ Kf7 24.Se5+ Ke7 25.Dxg7+ med et fryktingytende angrep som kompensasjon for offiseren. 21...e5! var en forsterkning som Petter fant mot meg i et trenings hurtigsjakkparti like før NM. Da fant jeg ikke noe fornuftig trekk og tapte etter 22.Sxe5 Lf5!-+.

22.Se7+!

Et trekk jeg hadde funnet hjemme på analysebordet. En av de sterkeste sidene mine som sjakkspiller er kanskje nettopp gode åpningsforberedelser, og nå skulle jeg altså nok en gang få glede av dem.

22...Txe7

Her hadde svart et svært interessant alternativ i 22...Kxh7 23.Dh5+ Dh6 24.Dxe8 Sf3+! 24.gxf3 Lh3, men hvit redder seg med 25.Dg6+ Dxg6 26.Sxg6 Lxf1 27.Sxe5 Lh3 med hvit fordel.

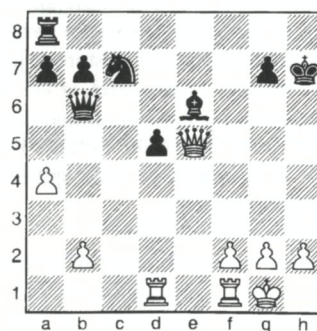
23.Dxe7 Kxh7 24.Dxe5

Normalt er to lette offiserer bedre enn tårn pluss bonde, men da jeg hadde denne stillingen på analysebordet hjemme, gikk det plutselig opp for meg at svarts offiserer koordinerer dårlig sammen. Dessuten er d5-bonden vanskelig å forsvare, og kongestillingen er svak.

24...Le6 25.Tad1 Sb5!

Petter spilte først 25...Sf5, men like før han skulle slippe springeren oppdaget han 25.Txd5! Likevel var antageligvis 25...Sf5 bedre enn partifortsettelsen.

26.a4! Sc7

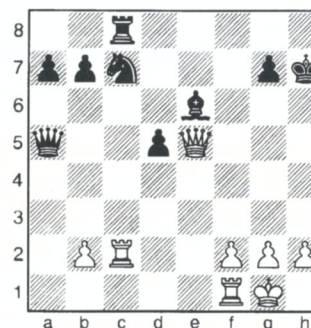

27.a5!

Tvinger dronningen vekk fra forsvaret av løperen på e6 og dermed bindes springeren til c7. 27.Tc1 direkte er ikke så sterkt på grunn av 27...Se8!

27...Dxa5 28.Tc1 Tc8 29.Tc2?

Her glapp konsentrasjonen som følge av at jeg regnet med at partiet ville vinnes av seg selv. Svarts offiserer er totalt handlingslammet, og jeg så for meg at det kun var nødvendig å doble i c-linjen for å inkassere en offiser og dermed også seieren. Å ta for lett på det når jeg står til vinst er en svakhet som har kostet meg mange poeng opp gjennom årene. Bedre var 29.Tc3! Db6 30.Tc2!! fulgt av 31.Tfc1 som vinner offiser uten at hvit behøver å oppgi b-bonden. 30...Sb5 strander på 31.Dh5+ Kg8 32.Txc8 Lxc8 33.De8++-.

29...Ld7!

Trekket jeg hadde oversett. Nå fungerer ikke 30.Tfc1? på grunn av 30...Te8. Denne varianten ville ikke fungert dersom tårnet hadde stått på c3 i stedet for c2 da det ikke lenger er noen systeradsmatt etter Dxc7.

30.b4 Dxb4 31.Txc7 Txc7 32.Dxc7 Lc6 33.De5 a5 34.Te1 a4 35.h3

Frigjør tårnet fra forsvaret av 1. raden.

35...Df8

35...a3? er dårlig på grunn av 36.Da1 og a-bonden faller.

36.Tc1!

Uten dronninger vil svarts tre fribønder fort kunne bli livsfarlig, og Tc1 forbereder et eventuelt dronningbytte med 36...Df6 37.Dxf6 gxf6 38.Tc5!

36...Kg8 37.Tc3 Df6

Nødvendig da hvit truet 38.Tf3.

38.Dxf6 gxf6 39.Kf1?

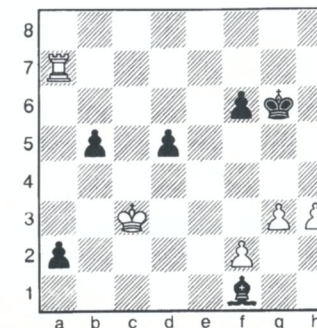
39.Tc5! ville paralyisert hele svarts dronningfløy og den fri h-bonden ville lett ha avgjort partiet i hvits favør. I tidsnøden glemte jeg imidlertid at

planen med 36.Tc1 nettopp var å møte dronningbytte med Tc5.

39...Lb5+!

Dermed får Petter aktivisert løperen sin, og partiet er sannsynligvis remis.

40.Ke1 Lc4 41.Kd2 b5 42.Tg3+ Kh7 43.Kc3 a3 44.Te3 a2 45.Te7+ Kg6 46.Ta7 Lf1 47.g3

47...Lxh3?

Bedre er 47...Lxc4. Petter så imidlertid for seg at han ville komme i trekkvang etter at hvit hadde spilt bøndene til f4, g4 og h4, men så lenge min konge er bundet til c3 for å hindre b4 og d4 og tårnet er bundet til a-linjen, er det vanskelig å se hvordan hvit kan vinne.

48.Txa2 Lf1 49.Ta7 Kf5 50.Kd4 Lc4 51.Tb7 Kg4 52.Tb6 f5

Petter velger å spille aktivt i stedet for det passive 52...Kf5 som taper i det lange løp etter 53.f3.

53.Tg6+ Kf3 54.Tf6!

En finte som Petter sannsynligvis hadde oversett da han spilte 52...f5. Poenget er at 54...Kxf2 møtes med 54.g4! og denne fribonden vil avgjøre partiet.

54...Kg4 55.Ke3 b4 56.Tg6+ Kh5?

Går inn i et mattnett. 56...Kh3 var eneste håp, men etter 57.f3! (57.Tb6 b3 58.Kf4 Kg2 59.f3 Kf2 er mer uklart.) 57...Kg2 (57...b3 58.Kf2+-) 58.g4 fxg4 59.Txg4+ vil den fri f-bonden avgjøre partiet.

57.Tb6 b3 58.Kf4 d4 59.f3 Le2

Svart må oppgi b-bonden for å hindre matt etter 60.g4. Resten er enkelt for hvit.

60.Txb3 d3 61.Ke3 Kg5 62.Txd3 Lxd3 63.Kxd3 Kf6 64.Kc4 Ke6 65.Kd4 Kd6 66.f4 oppgitt.

Barents Sjakkfestival i Vadsø i august: Festival med visjoner

Vadsø SK sikter høyt når de påtar seg nye arrangementer. Så også med Barentsfestivalen i august.

Av *Sven Wisløff-Nilssen*

De nordnorske mesterskapene klubben arrangerer i 1980 og 1990 hadde begge over 100 deltakere, og rager fortsatt høyt blant de mest minneverdige i mesterskapets historie. Når Finnmarks fylkeshovedstad igjen påtok seg et større arrangement, på kort varsel, var derfor forventningene til noe ekstraordinært absolutt tilstede.

Med en sjakkpresident i rekkene og trekløveret Svein Harald Johnsen, Tore Lyder Johnsen og Odd Gunnar Malin i spissen, har klubben topp ekspertise som sammen med høye visjoner og sunn nøkternhet gir en nærmest uslæelig kombinasjon. Med en målsetting om både å synliggjøre sjakken for folket og gi deltakerne de beste minner var kursen for arrangementet lagt. Når den PR-messige og den økonomiske biten også var på plass, kunne de involverte se lyst på arrangementet. Festivalgeneral Tore Lyder Johnsen uttrykte forhåpningene for arrangementet så sterkt som at: «Vi akte' å male byen sjakkrotat' fra 11. til 17. august!»

BARENTSREGIONEN

Festivalen kom i stand som et resultat av samarbeidet i Barentsregionen med Barents Sjakkutvalg (SBU) som initiativtager. Dette samarbeidet over landegrensene i nord, mellom Norge og våre naboer Russland, Finland og Sverige, ble formalisert i 1995. Finnmark og regionen Murmansk har lenge vært bindeleddet i dette samarbeidet. Man arbeider nå for å trekke trege svensker og finner mer aktivt inn på banen.

I fjor ble det første offisielle arrangementet til Barentsregionen avvirket i form av en sjakkleir for ungdom i Murmansk. I år ble dette utviklet videre med både sjakkleir og turnering. Barents-samarbeidet har likevel en lang fartstid på et

mer uformelt plan. I en årrekke har turneringer i Finnmark hatt gleden av sterke deltakere fra Murmansk som har gitt de lokale spillerne noe å heve seg etter.

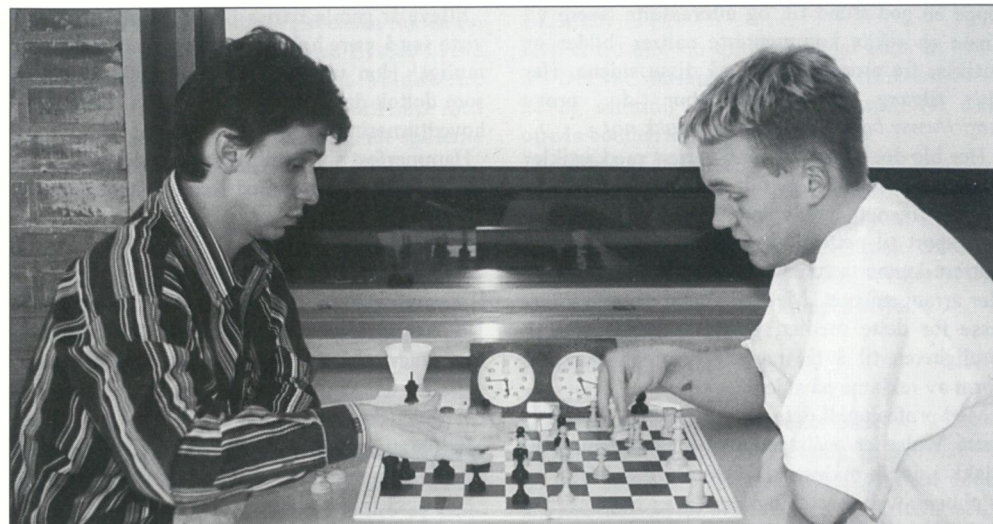
SJAKKLEIR I VESTRE JAKOBSELV

Barentsfestivalen ble høytidelig åpnet av den nyvalgte presidenten i NSF, Erling Fløtten. Han stilte også velvillig opp til et oppvisningsparti i lynsjakk mot den russiske sjakktreneren Stanislav Krylov. Partiet ble spilt på storbrett med den etterhvert godt kjente publikumsklokka i megafomat som Bjørn Esaiassen har utviklet. Etter å ha kjempet i motbakke, fikk Erling etterhvert transformert den fordelaktige tiden og sin bedre kondisjon over i noe håndfast også på brettet. Mens han nedla den over 500-ratingpoeng fetere russeren utbrøt han nokså treffende: «Og enda er det noen som sier at sjakk ikke er idrett...»!

Selve sjakkleiren gikk over fire dager med til sammen 15 deltakere fra Hammerfest, Murmansk og Arkhangelsk. Den norske kontingenten besto av «alt-mulig-mann» Bjørn Esaiassens skolesjakk-gruppe fra Hammerfest. Nok et eksempel på hvor viktig enkeltpersoners initiativ i norsk sjakk er.

Leirsjefen, Roger Finjord, hadde lagt opp til en fin blanding av sjakk og sosiale aktiviteter. Alt fra fotball til fisketur sto på programmet. Mens kveldene ble brukt til ulike sosiale arrangementer, som diskotek og grillfest. Astri Lund Hansen, bedre kjent i sjakkretser som Svein Harald Johnsen sin frue, var en viktig brikke på dette feltet og gjorde sitt til at sjakken ikke tok helt overhånd...

Stanislav Krylov og Sven Wisløff-Nilssen sto for det sjakkpedagogiske under leiren og deltakerne fikk med seg rundt 20 timer med variert sjakk-kost. Akkurat kosten var forresten et kappittel for seg selv. Mens det sosiale skulle ikke virket så stort under lek og andre aktiviteter - barn er barn! - kunne man virkelig merke at det

Denis Evseev (til venstre), her i etteranalyse med arrangørklubbens egen Andreas Esbensen, var en forgrunnsfigur under Barentsfestivalen.

fortsatt er stor forskjell på Norge og Russland under måltidene. Russerne spiste som en hel bataljon og man skimtet en helt annen hverdag bak fasaden.

SJAKKEN UT TIL FOLKET!

En festival med respekt for seg selv bør nå så langt ut at den også blir lagt merke til utenfor sin egen snevre krets! I grell kontrast til lands-turneringa i Stavanger klarte lille Vadsø å sette sjakken på kartet både i de lokale mediene og i bybildet. Samtidig fikk de et kjærkommet økonomisk overskudd fra ulike sponsorer og via midler i det offentlige system. Her var det helhetstenkningen som rådet.

Festivalgeneral og formann i Vadsø SK, Tore Lyder Johnsen, gjorde en stor innsats for at arrangementet skulle bryte ned de trauste grensene sjakken ofte innlemmes av. Med broder Svein Harald Johnsen i en velkledende rolle som «planleggingsminister», klarte de å få sjakken fram til almuen i en rekke attraktive former. Her ble det spilt både simultan, blinnsjakk og partier med brett, brikker og klokke i magnumklassen. Mest publikumsvennlig var kanskje et parti med levende brikker midt på torget i Vadsø sentrum. Med standsmessig klokke og hærforene Pål Røyset (hvit) og Denis Evseev

(sort) ble sjakkspillet visualisert til stor begeistring for de fremmøtte. Det var tilslutt den russiske generalen som kunne trekke det lengste strået i en oppvisning der værgudene også var med. De mange sjakklige oppvisnings-grenene var utvilsomt prisverdige. Slikt blir lagt merke til og er med på å øke sjakkens anseelse!

Gjennomgangsmelodien under arrangementet var utvilsomt «Tenk alltid stort!». Her fikk ingen mediaredaksjoner i mils omkrets anledning til å holde seg borte. Interesserte fikk servert sjakk på et sølvfat akkompagnert av adjektiver om det kongelige spill. Ved konsekvent å sette seg høye mål og samtidig ha en pragmatisk holdning til gjennomføringen av dem, fikk arrangøren gjort mer enn de fleste kunne drømt om på forhånd. Med reportasjer i Lokal-TV, Finnmarks-sendinga og aviser i tillegg til internetsatsinga, gjorde arrangøren sitt til å synliggjøre sjakken på en positiv og kreativ måte! Ja, da uka var over, virket det som om festival-generalen sin målsetting om «å farge byen sjakkrotat» hadde gått i oppfyllelse.

«LIVE» PÅ INTERNETT

Barentsfestivalen hadde sin egen fyldige web-side med løpende dekning på internett under hele festivalen! Disse sidene vil fortsatt være

oppe en god stund til, og interesserte lesere vil finne en rekke kommenterte partier, bilder og artikler fra arrangementet på disse sidene. Har du tilgang til nettet, bør du prøve <http://www.barentsnett.barentssjakk.no/>

Her ble det på en fin måte variert med artikler for folk flest og stoff for de rent sjakkinteresserte. Barentsnett hadde lagt ut link på sin inngangsport til nettet slik at mange vanlige nettsurfere kunne ta turen innom festivalsidene under arrangementet. Med en stadig økende interesse for dette mediet, ga det arrangøren også muligheten til å få inn etterlengtede kroner i form av reklame på sidene.

Med profesjonell data-ekspertise i egne rekker, satte Vadsø en ny standard for nettdekning av sjakk i norsk målestokk. Odd Gunnar Malin er klubbens web-master og han er en høyt skattet person når det gjelder tilrettelegging av sjakk på nettet. Med rundekommentarer og kommenterte partier ved Sven Wisløff-Nilssen, kunne interesserte følge mesterskapet nærmest løpende.

LIVE PÅ ICC

I tillegg ble to utvalgte partier i hver runde lagt «live» ut på ICC. Det er den største sjakkserveren på internett og dette forsøksprosjektet ga nyttig lærdom. Det var få tekniske problemer knyttet til dette og i fremtiden blir det nok stadig vanligere at man kan følge også mindre turneringer «live» på internett.

Denne gangen hadde nok arrangøren håpet at flere ville følge partiene på direkten, men for de som tross alt tok seg en tur innom var det sikkert et artig tiltak. Å følge partier sammen med andre i «levende tid» er utvilsomt både morsomt og spennende - sjakk har aldri slått igjenom på TV, så fremtiden ligger utvilsomt i dette interaktive mediet.

ARVID KARLSSENS MINNETURNERING

Da Vadsø SKs mangeårige formann Arvid Karlsson døde i 1981, etterlot han seg et fond på 100.000 kroner til sjakk. Det ble brukt til å innstifte en årlig minneturnering for barn. Turneringa har vandret rundt om i landet til hans minne. I år sto nettopp Vadsø for tur og minneturneringa var selvfølgelig innlagt som en del av festivalen.

Elleve år gamle Larisa Dejurko fra Murmansk viste seg å være helt suveren og vant med 11/11 mulige! Hun var den eneste russiske spilleren som deltok da de litt eldre valgte å prøve seg i hovedturneringa.

Hammerfest sin kontingent la beslag på de andre medaljeplassene med Kenneth Esaiassen på 2. og Rune Valle på 3.plass.

BARENTSMESTERSKAPET

Hovedturneringa inngikk i Master Grand Prix 1997. Spillelokalet var den flotte fylkestingssalen i Vadsø. Med forholdene lagt perfekt til rette var nok deltakelsen litt skuffende for arrangøren. Svensker og finner stilte ikke opp, mens MGP-statusen nok en gang ikke viste seg som noe lokkemiddel for sømorske spillere.

Når også få av landsdelens aller sterkeste spillere kjente sin besøkelsestid, måtte arrangøren prise seg lykkelig over at ihvertfall russerne stilte mannsterke opp.

DENIS EVSEEV

Med en blanding av unge russiske talenter og erfarne folk, som årets elite-spiller Pål Røyset fra Tromsø og Denis Evseev, med to IM-inntegninger, fra Murmansk, var det likevel duket for en spennende A-klasse.

De nevnte herrer spilte innbyrdes remis i 3. runde. Sammen med den russiske coachen Stanislav Krylov fra Murmansk og det bare 14 år gamle talentet Anton Samoilov fra Arkhangelsk, dannet de en naturlig favorittgruppe foran siste halvdel av turneringa.

Pål måtte gi tapt for Samoilov i 4. runde etter å ha tatt litt for mye av russerens generøse hånd. Da Evseev så møtte unge Samoilov i runden etter og bare tok det nødvendige, kunne han deretter spille poenget inn med stø hånd. Med et halvt poengs ledelse før den avgjørende siterunden hadde favoritten Evseev dermed et godt tak på begivenhetene.

Da Røyset plutselig sluttet fred med Krylov tidlig i midtspillet i den avgjørende runden, var ikke Evseev sen om å gjøre det samme... Han gjentok med det bedriften fra ifjor da han også seiret i Vadsøsjakken. Samoilov, Røyset og Krylov endte alle på 4 poeng, halvpoenget etter vinneren.

Arrangørklubbens Andreas Esbensen tok en fin 5. plass etter å ha spilt remis med Evseev i siste runde. Ellers merket man seg at Vardøs Are Rønning var tilbake på banen og forfrisket med 50%, blant annet med tre remiser mot spillerne i den russiske kontingenten.

DE ØVRIGE KLASSENE

I B-klassen var 18-år gamle Irina Dolgih fra Arkhangelsk utilnærmelig. Hun startet som et uvær med 4 strake og safet deretter det hele inn. Jan Arnt Hammari fra Alta var den andre som kunne se seg ubeseiret i denne klassen, og tok 2. plass med 4,5 poeng. Kirkenes sin humorspiller Jørgen Svendsen tok 3. plassen i denne klassen.

I C-klassen tok Odd Einar Tolk hjem troféen foran Lenviks Norbert Schmitz og Harald Evenesen fra Kjøllefjord. Med flotte premier og stor slått profilering av sjakken var Barentsmesterskapet en absolutt suksess!

AVGJØRENDE

Et spennende parti fra 4.runde som ble helt avgjørende for sluttresultatet:

Anton Samoilov-Pål Røyset

E15, Dronningindisk med 4.g3.

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.g3 La6 5.b3 Lb4+ 6.Ld2 Le7

Svarts grunnidé de siste trekkene har vært å forstyrre hvit sin idealutvikling i dette systemet.

7.Lg2 c6 8.Sc3

8.Lc3(!) for å få brikkene til å harmonere bedre med bondestrukturen, med trekk som Sbd2, Se5, 0-0 og et senere Lb2 eventuelt Tacl, er den mest populære fortssettelsen til hvit her.

8...d5 9.Se5 Sfd7! 10.Sg4?!

Det første nye trekket - 10.Sxd7 er spilt i flere partier tidligere der svart har klart seg greit. Teksttrekket innebærer et bondeoffer fra den unge russeren. Typisk for hans aggressive spillestil selv om det virker mer suspekt enn godt.

10...dxc4 11.bxc4 Lxc4 12.Da4 b5 13.Dc2 Db6!

Svart dekker sitt ømmeste punkt, feltet c6, og setter samtidig press mot hvits akilleshæl på d4. Hvits mest naturlige plan er utvilsomt en oppmarsj i sentrum med e4 og d5 for å åpne stillinga og utnytte utviklingsforspranget. Dette blir nå vanskeligjort.

14.Se3!?

Hvit er tro mot sin spillestil og gir enda en bonde. Det var vanskelig å dekke d4 tilfredsstillende og samtidig kunne generere spill for den ofrede bonden så valget er forståelig.

14...Dxd4 15.0-0 16.Se4! Lxe2?

Svart har spilt enkelt og godt så langt. Etter det edrueelige 16...Ld5!, som muliggjør en tilbaketrekning av dama med Db6 eventuelt Da4 for deretter å bare utvikle seg videre, er det svært vanskelig å tro at hvit har kompensasjon.

17.Lc3 Dd3 18.Db2!

Dermed har hvit fått spill.

18...Lxf1 19.Txf1 Lf6?!

Stillinga er vanskelig nå, etter både A) 19...b4 20.Lxg7 Tc8 21.Sg4! med angrep og B) 19...f5!? 20.Td1 fxe4 21.Txd3 exd3 22.Lxg7 med gode angrepssjanser, får svart en ødelagt struktur som gir hvit et klart angrepsmål på kongefløya...

20.Lxf6 Sxf6 21.Td1!

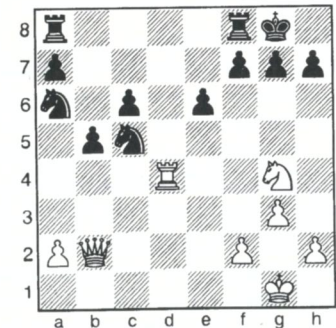
Dermed sitter svarts dame i nettet. Han får riktignok god materiell kompensasjon, men hvits initiativ og utviklingsforrang gjør stillinga allikevel vanskelig.

21...Dxe4 22.Lxe4 Sxe4 23.Sg4!

Retter skytset mot svarts konge samtidig som svarts kavaleri hindres i å innta det viktige feltet f6!

23...Sc5 24.Td4! Sba6?

Svart går rett inn i hvits idé når tidsnøden setter inn. Nødvendig var 24...Sbd7 som også fullfører utviklinga og samtidig dekker det vitale f6-feltet.

25.Sf6+! Kh8 26.Th4 h6 27.Dc1! og svart ga opp - det er matt i to trekk!

Fire stavangerske sjakkbrødre - ved to av dem

Kanskje med unntak av noen putteforeldre: De kanskje mest trofaste tilskuerne under årets sjakk-NM var to velklede eldre herrer som daglig spaserte rundt og fulgte særlig nøye med i eliteklassen. De færreste i Stavanger Idrettshall ante vel at de to veteranene for 66 år siden selv hadde kjempet skulder ved skulder i øverste klasse da Landsturneringen første gang ble spilt i Stavanger. Brødrene Einar og Carl Haave er nå faktisk over 175 år tilsammen!

Av Øystein Brekke

Såpass spreke er brødrene til beins, at de endog sprang den bratte betongtribunen i idrettshallen opp til kaffepause ved storkiosken på toppen. Etter hvert fant de det tross alt bedre å spasere veien rundt.

DELTE UT KONGEPOKALEN

Det var hyggelig å få lov til å iscenesette det naturlige at Einar Haave, som fyller 89 år før jul, delte ut kongepokalen til årets norgesmester, Berge Østenstad. I 1954 ble Haave Rogalands første norgesmester i sjakk, en prestasjon han fortsatt er alene om i det vi kan kalle voksenklassen, nå når *senior* er vedtatt som korrekt navn på veteranen.

Apropos; i forhold til brødrene Haave blir vel en 60-åring ikke så mye verken senior eller veteran. Det er trolig rom for en aldersklasse til.

BRØDREKVARTETT TOK LAG-NM

De fire sjakkspillende brødrene Haave i Stavanger hadde i sin tid en posisjon som ikke engang fire brødre Agdestein har kunnet måle seg med senere. Lagmessig var høydepunktet Stavanger Sjakklubs seier i norgesmesterskapet for lag i 1938. De møtte Oslo Schakselskap i finalen i Oslo, spilte 3-3, og fulgte opp med 3½-2½ i omkampen. I bordrekkefølge spilte brødrene

Carl, Einar, Halfdan og Finn Haave, og Stavanger-laget ble komplettert på tredje- og sjettebord med Konrad Salbu og Johannes Austbø, norske OL-deltakere i henholdsvis 1937 og 1939.

Einar er selve kjendisens av Haave-brødrene. Han fikk en slik status gjennom radiosjakklandskampen i 1947 mot danske Bjørn Nielsen.

Det var dengang et sjakkparti på våre kanter nådde oppmerksomhet langt utover sjakkmenighetens rekker gjennom lang tid og i to land. Einar Haave vant et parti som vil bli stående som «eviggrønt» i norsk sjakkhistorie. Blant tilgjengelige kilder finnes trekkene i NSF's 75 års jubileumsbok.

Året etter vant Haave også mot skotten Fairhurst, og så ble det tilgitt at han senere tapte radiopartier mot Sverige og Sovjet. Begge disse gangene spilte han frisk, men dessverre tvilsomme, åpningsvarianter med svart.

- SJAKKSPILLING ELLER PRYL

Einar og Carl Haave er aller mest opptatt av å understreke at det var eldstebror Finn som la grunnlaget for et sjakknivå i Stavanger og Rogaland. Et par klubber i byen tidligere hadde ikke satt synlige spor etter seg.

Finn Haave lærte å spille sjakk i Ynglingeferien i Stavanger som 13-14-åring, sannsynligvis i 1913. I 1917 ble nåværende Stavanger Sjakklubb stiftet.

Brødrene Halfdan, Einar og Carl lærte å spille av storebror, og han var ikke nådig i opplæringen.

- «Kom, skal vi ta et parti», sa Finn. Og hvis vi nølte litt, kom det gjerne: «Enten spiller du, eller så er det pryl». Slik lærte vi, forteller Einar og Carl når vi møtes hjemme hos sistnevnte i Stavanger.

- Jeg tror det var mest du som protesterte mot å spille, kommenterer Carl raskt.

TELTKAMERAT MED HELGE INGSTAD

Ny fart i sjakkspillingen til Finn Haave ble det i 1919 da han fikk Helge Ingstad som teltkamerat i Garden. Den senere kjente polarforskeren, som fortsatt er oppegående i sitt 98. (!) år, var en lovende sjakkspiller og ble læremester for Finn.

Alt sommeren 1920 stilte eleven opp i klasse 1, den nest høyeste, under Landsturneringen i Kristiania, og gikk til topps med Helge Ingstad på en delt andreplass. Samme høst gjorde Finn Haave bragden å slå norgesmester Jac. A. Brekke i høstturneringen til Christiania Schakselskap.

FØRSTE VESTLANDSMESTER

Finn begynte på medisinstudier, men orket ikke dissekeringen av lik. Så dro han til Berlin for økonomiske studier, men ble antagelig mest sjakkstudent i løpet av et drøyt års opphold der. Han fikk blant annet mange partier mot de gamle storhetene Teichmann og von Bardeleben som spilte for penger, og den unge nordmannen vant noen av partiene.

Tilbake i Stavanger i 1922 var Finn Haave suveren og vant på førstebord mot Thv. Modahl da det kom i stand en lagkamp mellom Bergen og Stavanger.

Det vestlandske sjakksamarbeidet skjøt fart, og i 1923 ble Finn kåret til den første Vestlandsmesteren. Finn Haave viet seg til jusstudier fra 1927 og ble etter krigen dommer i landssvikoppgjøret. Allerede i 1925 var det faktisk 16-åringen Einar Haave som ble Vestlands-mester i sjakk foran bergenserens Leif Endresen.

DA OKSESTEIKEN SEILTE

- Dere hadde også kontakt med Helge Ingstad senere?

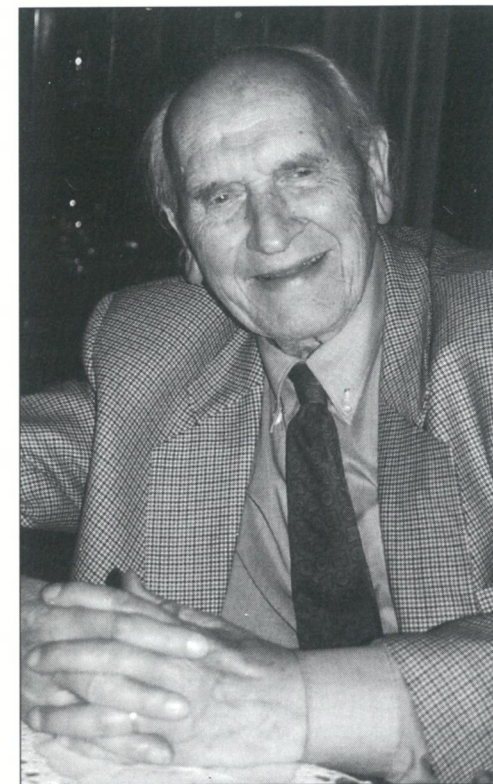
- Ja, og han var en bra sjakkspiller. Jeg husker han besøkte oss her i 1938, forteller Carl.

- Vi spilte hele natta. Han ville ikke gi seg. Klokken seks om morgenen sa jeg at jeg trodde vi burde slutte, for jeg skulle på jobb.

Einar husker et besøk av Ingstad under et av radiopartiene.

- Det må ha vært i 1951 eller -52. Også Carl og Finn var til stede, vi analyserte sammen.

Så var det middag, og da snublet kona i dørstokken så hele oksesteiken seilte avsted. Det

Carl Haave i 1997. (Foto: Øystein Brekke)

glemte hun aldri. Hun ville bestemt lage ny mat, men Helge Ingstad plukket det opp, og insisterte på akkurat den middagen.

Etterpå spilte vi et parti. Vi tok remis da han skulle holde et foredrag i Sandnes, minnes Einar Haave.

Helge Ingstad er forøvrig også aktuell som intervjuobjekt i år, til høstens planlagte TV-serie om sjakk på NRK2.

DA MINSTEBROR VAR BEST

Om Einar ble den mest kjente sjakkspilleren, var yngstebror Carl ikke mye dårligere. I den aller første Landsturneringen i Stavanger i 1931 var det Carl, knapt 20 år gammel, som kjempet om selve NM-tittelen etter at han sensasjonelt slo Erling Myhre i første runde. Myhre hadde året før delt seieren i mesterskapet i Oslo og tapt stikkampen mot Olaf M. Olsen, senere kjent som Barda.

Om Carl Haave også hadde klart å slå Andreas Gulbrandsen i siste runde i 1931, hadde de to byttet plass med den unge stavangeren som norgesmester.

YTTERPUNKTER

Brødrene Einar og Carl Haave representerte vel nærmest to ytterpunkter i spillestil. Hvordan vil de karakterisere hverandre som sjakkspillere? Tonen er munter og humoristisk mellom brødrene, som om de fortsetter eringen fra småguttetdagene.

Her kommenterer Claus Nitter et parti av Carl Haave i vårturneringen i Stavanger i 1938. Seks av åtte deltagere var nasjonale mesterspillere, brødrene Haave la beslag på de tre første plassene samt femteplassen!

Carl Haave-Johs. Austbø
C15, fransk, Nimzowitsch-varianten

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.Sge2

En variant Alekhine gjerne spilte.

4...dxe4 5.a3 Le7

I partiet Alekhine-Nimzowitsch, Bled 1931, ble spilt 5...Lxc3 6.Sxc3 f5 7.f3 exf3 8.Dxf3 Dxd4 9.Dg3, hvorefter hvit fikk et sterkt angrep og vant i glimrende stil.

6.Sxe4

Her er partiet identisk med 5. matchparti Alekhine-Euwe 1935, hvor det ble spilt 6...Sc6 7.Le3 Sf6 8.Sec3 0-0 og så videre.

6...Sf6 7.S2c3 b6?

Bedre er Alatorsev-systemet 7...0-0 etterfulgte av ...Sc6.

8.Df3! c6

Tvunget. Det truet 9.Sxf6+.

9.Dg3 Kf8 10.Sxf6 Lxf6 11.Lf4! Lh4 12.De3 Lb7 13.Se4 Le7 14.Td1 Sa6 15.c4 Sc7 16.Le2 Se8 17.0-0 Dd7

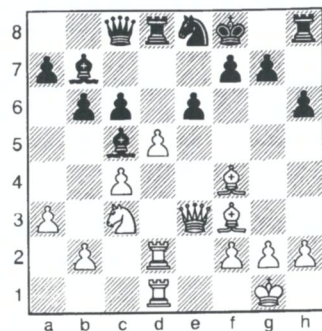
Mens hvit har fullført utviklingen, og har en overlegen stilling, har sort de største vanskeligheter med sin kongefløy. Sort kunne prøvd et motangrep med ...h6, ...g5 og ...f5, men også dette hadde sine svakheter. Hvits plan går ut på å bryte gjennom med d5.

18.Td2 Td8 19.Tfd1 Dc8 20.Lf3 h6 21.Sc3 Ld6 22.d5!

I forbindelse med de neste trekkene et fint be-
regnet gjennombrudd.

22...Lc5

Gir hvit anledning til et glimrende dronningoffer av høy klasse.

23.dxc6!! Txd2

Dette er ikke det beste svaret, men følgende analyser viser at offeret er korrekt i alle varianter: 23...Lxe3 24.fxe3 (Poenget) 24...Lc6 (Tvunget, for hvis 24...Txd2, så 25.cxb7 Txd1+ 26.Sxd1 Dxb7 27.Lxb7 etterfulgt av b4 som i partiet med vunnet sluttspill) 25.Txd8 Db7 26.Ld6 Kg8 27.Txe8 Kh7 28.Te7 Da8 29.Lxc6 Dxc6 30.Tc7 De8 eller Da8 31.Tf1 og hvit vinner.

24.cxb7 Txd1+ 25.Sxd1 Dxb7 26.Lxb7 Lxe3 27.Sxe3 Ke7

Resten er bare krampetrekninger. Hvits merbonde på dronningfløyen avgjør hurtig partiet.

28.b4 Sf6 29.c5 bxc5 30.bxc5 Sd5 31.Sxd5+ exd5 32.c6 g5 33.c7 Kd7 34.c8D+ oppgitt.

- DET GENIALE VANVIDD

Carl har sitt å si om spillestilen til norgesmesteren. Han sier:

- Einar hadde en selvovervurderingsevne som var helt utrolig. Jeg mente at 2...d5 mot Konstantinopolskij - 1.e4 e5 2.Sf3 d5!? i radiopartiet mot sovjetrusseren - var helt vanvittig. Finn var helt enig. Han ville i det hele tatt ikke se partiet mer med den åpningen.

- Det var hardkjør i jobben dengang, forklarer Einar Haave.

- Åpningen var genial, men sånne karer som han og visse andre forsto ikke det.

- Det geniale vanvidd, repliserer Carl og latteren sitter løst rundt bordet.

Einar supplerer:

- Jeg ser etter om det kan være noen mulighe-

ter til å bryte gjennom. Jeg er nok en typisk an-
grepsspiller.

- Carl var posisjonsspiller, ikke mye av det geniale med ham. Nei, han hadde vel en fornuf-
tig spillestil. Vi skal ikke le av det, kommenter
Einar.

FORBEDRE TEORIEN OVER BRETET

- Jeg glemmer aldri partiet til Einar mot Paul Svedenborg, sier Carl, og tenker på lagkampen i 1967, noe av det siste Einar Haave har spilt over brettet.

- Din vane tro begynte du å tenke på tredje trekk, og etter sju-åtte trekk var du allerede i en vill tidsnød, forteller Carl.

- Ja, jeg lette stadig etter en nyhet. I likhet med Reshevsky kom jeg alltid i tidsnød. Det var min store feil at jeg alltid ville forbedre teorien over brettet.

SKJØNNHETSPREMIE

- Skal vi nevne et parti der den krevende taktik-
ken lyktes?

- Det kunne bli mot Morcken i Bergen i 1946. Jeg fikk skjønnhetspremien, men faktisk for et annet parti mot Peter Monsen. Kavlie syntes at partiet mot Morcken var så vilt og uoversiktlig, minnes Einar Haave.

I bladet «Sjakkliv» finner vi partiet - med Haaves egne kommentarer. Partiet er spilt i Botvinnikvariantens spede barndom.

Einar Haave-Otto B. Morcken

D44, dronninggambitt, Botvinnik-varianten

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.Sc3 e6 5.Lg5 dxc4

Med denne varianten feiret tidligere verdensmester Botvinnik store triumfer.

6.e4 b5 7.e5 h6 8.Lh4 g5 9.Sxg5 hxg5 10.Lxg5 Sbd7 11.exf6 Lb7 12.Le2 Db6 13.a4!

Poenget for sort i denne varianten er hurtigst å komme til lang rokade. Ved teksttrekket forsøker hvit å forpurre denne planen.

13...b4

Lang rokade er nå for risikabelt.

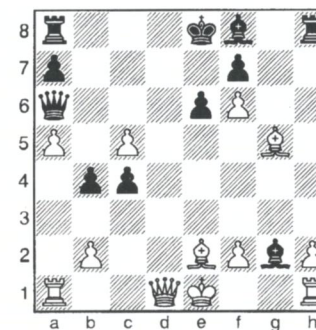
14.a5 Da6 15.Se4 c5 16.Sxc5 Sxc5

Noe bedre er kanskje 16...Lxc5. Det kunne følge 17.dxc5 Lxg2 18.Tg1 Ld5! 19.Da4. Hvit truer b3, samt bonde b4. Stillingen er interessant med sjanser for begge parter.

17.dxc5 Lxg2

Einar Haave i 1995. (Foto: Øystein Brekke)

18.Da4+!!

Hvit oppgir tårnet på h1. Tårnofferet er helt korrekt.

18...Lc6

Sort velger å fange tårnet. Hvis 18...Dc6 følger 19.Tg1 Txb2 20.Le3! med fordel for hvit.

19.Lxc4 Db7 20.a6 Dd7

På 20...Dc7 hadde fulgt 21.Lb5.

21.Dxb4 Lxh1 22.Td1 Dc7 23.Lb5+ Lc6 24.Lf4 e5 25.De4 Da5+

Løperen på b5 kan selvsagt ikke slås på grunn av 26.Dxa8+. Det finnes ingen parade.

26.Ld2 Dxb5 27.Dxe5+ oppgitt, da matt følger i få trekk.

STOLER TIL ETIOPIAS KEISER

Som så mange sterke norske sjakkspillere har Einar og Carl Haave vært forbausende lite aktive i turneringssjakken etter 40- eller 50-årsalderen. Forklaringen er hos dem som andre at jobb og familie har lagt beslag på tida.

Carl overtok ledelsen av familiens møbelfirma. Han viser fram en gedigen stol i bøk, hud og gull som de i sin tid solgte femti av til keiser Haile Selassie av Etiopia. Einar var engasjert i et engrosfirma i dagligvare og overtok som disponent i 1953 da innehaveren døde.

- Arbeidspresset ble så stort etterhvert at jeg nærmest trakk meg tilbake fra sjakk og bare spilte litt som adspredelse, forteller Einar. Han har ikke deltatt i Landsturneringen siden 1960.

TILSYNETALENDE SIKKERT NM

Carl var formann i Stavanger Sjakklubb da de arrangerte Landsturneringen i 1951, men «slengte med» i mesterklassen, den nest høyeste, og gikk til topps. Han fant ikke anledning til å stille opp i toppklassen i de kommende årene.

Det var forøvrig i 1951 Einar Haave satte over styr et tilsynelatende sikkert Norgesmesterskap i siste runde, da han tapte med to bønder over mot Harry Kongshavn.

- Det er utrolig at du gikk i en slik felle. Du regnet sikkert i overmot med at det var noe tøv, mener broder Carl.

ET COMEBACK MED RATING

I sesongen 1979/80 dukket plutselig Carl Haave opp igjen som aktiv spiller og med noe så moderne som et ratingtall. I Norsk Sjakkeblad juni 1980 hadde han like før 70-årsdagen 2273 basert på 21 partier.

- Jeg hadde lagt opp som sjakkspiller den gangen på slutten av 1970-tallet, forteller Carl.

- Men jeg har en hytte ute ved Viste. Der møtte Thor Geir (Harestad) opp og spurte om

jeg ikke kunne være med ved oppstarten av en ny klubb på Randaberg. Ja, så ble jeg med og deltok i noen turneringer. Jeg følte meg nok litt passé som sjakkspiller, men det var hyggelig å bli æresmedlem i Randaberg Sjakklubb.

2163 SOM 70-ÅRING

Carl Haave var ikke mer akterutseilt enn at han vant to sterke klubbturneringer på rad i Randaberg Sjakklubb, foran Thor Geir Harestad og andre gode spillere. Han fulgte opp med deltakelse i mesterklassen i Landsturneringen (4½ poeng) og i en åpen turnering på Gausdal. Ved neste årsskifte hadde 70-åringen en respektabel etablert rating på 2163 etter 42 partier. Vi husker bare Daan de Lange som har ligget høyere på norsk rating i såpass høy alder.

Men det er kanskje ingen særlig høy alder for en sjakkspiller? Vi vet hvordan Smyslov - nå 76 - herjer til tider, og vi husker da Erik Lundin vant mesterklassen i nordisk på Gjøvik som 81-åring. For tida spiller Carl Haave bare et privat postsjakkparti mot Gjøvik Sjakklubs formann Arne Vik. Vi får fram stillingen som ligner et jevnt sluttspill.

- Jo, jeg har spilt endel postsjakk. Grunnen til det var Sverre Halvorsen. Han ringte og fortalte at det skulle være landskamp og at jeg skulle spille på første bord. Så ble det slik.

REMIS SOM 75% SEIER?

De to sjakkbrødrene møtes fast hver tirsdag hjemme hos Carl for en kaffeprat. De kommer gjerne inn på sjakk, både i fortid og nåtid. Disse to karene følger nok mer enn middels godt med i norsk og internasjonal sjakk. Einar Haave kjøper Dagbladet hver dag for sjakkspaltens skyld.

- Ja, jeg synes han lager en bra spalte, Gausel, så der må jeg følge med, forteller Vestlandsmesteren av 1925.

- Hva synes de faste NM-tilskuerne om spillet i eliteklassen hittil?

- Joda, det er vel OK, men de fleste er ganske forsiktige, og så virker de noen ganger fornøyd med remis som om det var 75% seier!

Superveteranene gleder seg over god sjakk, og blodfattige remis er ikke noe å by et publikum som har søkt spilllets skjønnhet gjennom åtti år, siden før avslutningen av første verdenskrig.

SJAKKUTSALGET

Org.nr. NO 976770420 mva
Bankgiro: 1607.40.89759
Postgiro: 0805 3986049

Jomfrubråtveien 46a
1179 Oslo

Telefon 22 67 95 20
Telefax 22 67 95 13
E-post kseikrem@online.no

NY SESONG MED SJAKKUTSALGET

Brett:

Plast sammenleggbart, 55x55 mm 90
Plast rullbart, 55x55 mm 85
Flotte luksus i nydelig utførelse, 55x55 mm 400

Sjakkprogram for PC og computere:

Rebel 9, DOS/CD-ROM m/database 990
Genius 5, Windows/CD-ROM, m/database 990
Chess Tutor, opplæring og øvingsprogram inkl. sjakkprogram 490
Sensor XL, computer, nybegynner/hobby 690
Executive, computer 1290
Milano Pro, computer 1990

Database:

1,3 mill. partier i format NIC, CBF, CA 250

Bøker

Sjakkens Holmenkollen - Gausdalsjakk 1970-1996 190
Informator nr. 69 230
ECO - B, tredje utgave 250
NIC Yearbook nr. 43 170
Secrets of Grandmaster Chess, Nunn's bestselger nyrevidert 220
Winning with the Catalan, Dunnington, Batsford 160
Genius in Chess, J. Levitt, Batsford 160
Grünfeld for the Attacking Player, Lalic, Batsford 180
Bishop vs. Knight: The Verdict, Mayer, Batsford 180

Se bokomtale sidene 26 og 27:
An Opening rep. for White. Keene/Jacobs, Batsford 150
A Complete Defence for Black, Keene/Jacobs, Batsford 170
The Final Countdown, Hajenius/van Riemsdijk, Cadogan 130
Play the Evans Gambit, Harding/Cafferty, Cadogan 160
Kings Indian Defence - Averbach Variation, Petursson, Cadogan 160
The Queens Indian Defence, Lalic, Cadogan 180
The Modern French Tarrasch, Gufeld, Cadogan 160
Queens Gambit Accepted, Nestadt, Cadogan 170

Brikker:

Svensk turneringsmodell i tre hvite/sorte solid pappeske, k.høyde 83 mm 150
Plastbrikker, Staunton, hvite/sorte m/filt, treske, k.øyde 93 mm 150
Indiske genuine Staunton modell, i tre Palisander 93mm, filt/bly 400

Klokker:

Tåmuret, solid/robust ur 450
BHB, det lille gode tyske 350
Game Clock, elektronisk/digitalt med alle klokkevarianter 590
Chess Timer, elektronisk Quarts-ur 490

Nye bøker

Opening Guides:

The Scandinavian av John Emms,

The Slav av Matthew Sadler,

The Sicilian Taimanov av James Plaskett,

The Closed Sicilian av Daniel King,

The Caro-Kann Advance av Byron Jacobs,

The Dutch Leningrad av Neil McDonald.

Chess Press/Cadogan. Engelsk. 144 sider.

Chess Press/Cadogan har i år startet utgivelsen av en ny serie åpningsteori - foreløpig er nevnte seks åpninger utgitt. Felles for dem alle er at bøkene tar for seg de ikke vanligste variantene i åpningene, men ideer som er på mote.

Eksempler: Lukket siciliansk tar for seg som hovedvariant 1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.g3 g6 4.Lg2 Lg7 5.d3 d6 6.f4 e6 7.Sf3 Sge7 8.0-0 0-0 9.Le3 Sd4 10.e5!?, et interessant bondeoffer. Caro-Kann-varianten er 1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5, Leningrad-varianten 1.d4 f5 2.g3 Sf6 3.Lg2 g6, med hovedvariant 4.Sf3 Lg7 5.0-0 0-0 6.c4 d6 7.Sc3.

Bøkene forsøker å gi forståelse for åpningenes idè, og illustrerer det gjennom spilte partier. Det gjør bøkene nyttig for spillere som ikke har tid til å studere trekk for trekk lange varianter, men som heller vil lære gjennom forståelse.

Utrolig nok er alle bøkene på 144 sider, altså også et leservennlig format. Nyttig hjelpemiddel for spillere på alle plan!

Sokolov's Best Games

av Ivan Sokolov. Cadogan 1997, 160 sider.

Den bosniske stormesteren Ivan Sokolov (29) er kjent som en skarp og kompromissløs spiller. Her er samlet femti av hans mest spennende partier, alle verdt å spille gjennom. Han er også kjent for sitt originale åpningsvalg, blant annet i spesialvarianter som 1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Dc2 i klassisk Nimzo-indisk.

Bosnieren Sokolov er opprinnelig fra Sarajevo, men borgerkrigen i hjemlandet har forlenget gjort at han har slått seg ned i Nederland. Mange husker ham nok fra hans besøk i Norge i fjor sammen med Predrag Nikolic, i forbindelse med mineaksjonen for hjemlandet.

More Basic Chess Openings

av Gabor Kallai. Cadogan 1997. 160 sider.

Basic Chess Openings tok for seg alle åpninger med 1.e4. I *More Basic Chess Openings* tar Gabor Kallai for seg alle andre åpningstrekk. I motsetning til den innledningsvis nevnte spesialserien er dette en bok som tar for seg grunnleggende prinsipper i de vanligste åpningene.

Bøkene tar for seg stort sett normale oppstillinger, og skisserer vanlige idèer for fortsettelse i midtspillet. Et nyttig verktøy om du på et enkelt vis vil skaffe deg kunnskap om en åpning du synes er en «skrekk» å møte på brettet, uten nødvendigvis å pugge lange varianter.

Play The Evans Gambit av Tim Harding og Bernard Cafferty. 239 sider.

King's Indian Defence, Averbakh Variation av Margeir Petursson. 128 sider.

The Queen's Indian Defence av Bogdan Lalic. 208 sider.

The Modern French Tarrasch av Eduard Gufeld. 144 sider.

The Queen's Gambit Accepted av Iakov Neshtadt. 288 sider.

Cadogan 1997. Engelsk.

Nok en fersk åpningsserie fra Cadogan - denne gang bygd opp som mer «ordinære» teoriverk. Også her tas «moteriktige» åpninger opp. Godt eksempel er Evansgambitt, velkjent fra klubbplan, men sjelden på toppnivå. Inntil Garry Kasparov slo Anand og Piket for et par år siden. Harding og Cafferty ga ut denne boken allerede i 1976, her er således en modernisert utgave med masser av forslag for videre forskning.

Tarrasch-varianten spilles av blant andre Kramnik og Anand. Sistnevnte bruker også gjerne dronningindisk, i likhet med Timman og Karpov. Averbakh-varianten er knapt utgitt seriest i bokform før. Ikke minst russeren Bareev har gjort den populær, og Petursson har lagt ned et godt stykke arbeid. Mottatt dronninggambitt er jo et av de mest velkjente svar på 1.d4. Uten tvil høy kvalitet - igjen!

An Opening Repertoire for White 144 sider
A Complete Defence for Black 160 sider
av Raymond Keene og Byron Jacobs.

Batsford 1996 og 1995. Engelsk.

To av Englands mest kjente sjakkskribenter sammen om en spesiell idè: Finnes det en åpning du kan anvende med hvit uansett svarts svar, og finnes det et førstetrekk du kan svare med sort uansett hva hvit måtte åpne med?

Svaret på første spørsmål er 1.d4 og 2 c4, naturlig nok med enkelte unntak. Garry Kasparov, Anatolij Karpov og Alexander Alekhine er bare noen av verdens mest kjente spillere som har sverget til denne vanlige åpningen.

Svaret på det andre er 1...Sc6!? Mot 1.e4 er dette Nimzowitsch's «andre» forsvar, mot 1.d4 er det blitt en populær fortsettelse som en overraskelse.

Godt eller dårlig? Ta stilling selv, særlig svart-ideen må da friste noen!?

The final countdown av Willem Hajenius og Herman van Riemsdijk. Cadogan. 1997. Engelsk. 128 sider.

En usedvanlig interessant bok som tar for seg stort sett rene bondesluttspill. En slås straks over hvor systematisk og grundig de forskjellige stillingstyper og ideer er forklart, instruktivt og illustrativt på en spesiell måte.

Ukjente skribenter? Vel - van Riemsdijk er internasjonal mester og flere ganger brasiliansk mester, Hajenius hans elev. Og dyktige forfattere som gjerne legger inn en porsjon humor også!

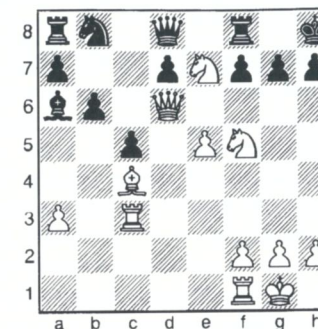
En skal være drevnen i bondesluttspill om en ikke skal ha nytte av denne boken!

Alekhine's block: The Tactician's Handbook av Victor Charusin. Pickard & Son, Publishers. 1997. Engelsk. 96 sider.

Verdensmester Alexander Alekhine (1892-1946) ble kjent for sine mange offer gjennom å plassere offiserer rett foran motstanderens kongestilling, for eksempel på f3 eller f6 om motstanderen hadde rokert kort. Dette ble kalt «Alekhine's Block» - et tema som har dukket opp jevnlig i partier på alle nivåer.

Victor Charusin er trolig den første som forsker på dette temaet. Boken er full av eksempler, både fra Alekhine selv og andre. Ved å vurdere stillingstyper kan en danne seg et bilde for

hvordan slike offermuligheter dukker opp. Hvem ville ikke likt å produsere et offer som følgende eksempel?

Alekhine-Supiko, simultan, Lisboa 1941:

20.Dg6!! oppgitt. 20...hxg6 21.Th3 matt, 10...fxg6 21.Sxg6+ hxg6 22.Th3+ Dh4 23.Txh4 matt, 20...Tg8 21.Dxh7+ Kxh7 22.Th3 matt.

The Chess Games of Adolph Anderssen Redigert av Sid Pickard. Pickard & Son Publishers. 1997. Engelsk. 349 sider.

En av de mest fargerike sjakkspillere som noensinne har levd er Adolph Anderssen (1818-1879). Alltid på jakt etter det spektakulære i sine partier, noe som førte til mange udødelige angrep.

Boken inneholder hele 897 partier av Anderssen, og betegnende nok endte bare 94 av dem med remis. Hans egne kommentarer er tatt med. Boken innledes med en presentasjon av Anderssen og hans liv, og avsluttes med åtti sjakkproblemer som også Anderssen har komponert. Endel av partistillingen er vurdert ekstra grundig, det meste gjennom moderne symboler - noe som nok kan virke kjedelig gjennom så mange sider.

Men som et verdig minnesmerke over den gamle mester holder den mål.

C.O.O.L. Chess av Paul Motwani. Batsford. 1997. Engelsk. 192 sider.

Motwani ble (aner-)kjent for sin H.O.T. Chess, her oppfølgeren Creative Original Opening Lines: C.O.O.L. Chess. Målet er å få fram det kreative som GM Motwani, tidligere U17-verdensmester, mener vi alle har innelåst. Gjennom gode eksempler fra partier på toppnivå legger han fram sine ideer like cool som i hot...!

Regelspalten

ved NSF's Reglementsutvalg (RU) av Tom J. Johansen, RU

Dommerregisteret

Som de fleste har registrert skal NSF opparbeide et eget dommerregister. I den anledning har alle autoriserte turneringsledere på krets- og forbundsplan for en tid tilbake mottatt rapport-skjema som skal returneres til forbundskontoret. Mange turneringsledere har fremdeles ikke besvart skjemaet. Vi minner om dette og ber etternølere svare raskt. Mangler du skjema, kontakt forbundskontoret.

NM for lag 1997/seriesjakken

Klubbene, lagledere og spillere bør sette seg grundig inn i reglementet. Hvert eneste år er det for mange regelmisforståelser som gir unødige poengtap på grunn av feil bruk av spillere. Sentralstyret har, etter forslag fra RU, vedtatt følgende endringer i reglementet for lag-NM:

Bytte av hovedklubb (Punkt 6.3 og 6.4):

En spiller kan, dersom kontingentforholdet er i orden med sin gamle klubb, melde overgang til en ny klubb. Imidlertid kan han ikke representere sin nye klubb i seriespill før tidligst fire uker etter at meldingen om overgang er mottatt av både NSF og spillerens gamle klubb. (Punkt 6.3).

Merk videre at følgende tillegg gjelder (samme punkt 6.3): Etter at overgangen er meldt skriftlig, må spilleren stå over to runder før han kan representere sin nye klubb i noen del av lag-NM-syklusen, selv om dette medfører at det går mer enn fire uker.

Merk dere dog at det er tatt inn et lite forbehold i reglementets punkt 6.4, som gjelder kun dersom spilleren har skiftet bosted fra en sone til en annen. Da er det tilstrekkelig å vente de fire ukene etter at meldingen om overgang er sendt.

Det betyr altså at ved flytting, vel og merke fra en sone til en annen, må spilleren vente fire uker, men at han ikke behøver å stå over de to rundene som er angitt i avsnittet over og i punkt 6.3.

Merk dere at det kreves skifte av bosted. Det er ikke tilstrekkelig å flytte fra 3. til 4. etasje i samme blokken. Det må foreligge en reell flytting fra et geografisk sted til et annet.

RU anbefaler at spillere som har spilt for sin gamle klubb og ønsker å spille for sin nye, sender overgangsmelding rekommandert til både forbundet og sin gamle klubb. Det vil da ikke være noen tvil om når meldinger er sendt.

Bimedlemmer (punkt 6.5):

Helt ny er bestemmelsen i punkt 6.5 om at en spiller som er bimedlem i en klubb kan spille for denne klubben, forutsatt at klubben han er hovedmedlem i, samtykker i dette. I 1. divisjon kan lagene ha maksimalt to bimedlemmer på laget i den enkelte match, i de øvrige divisjoner kun ett bimedlem.

MERK FØLGENDE PROSEDYRE SOM MÅ FØLGES: Klubber som ønsker å stille med bimedlemmer på lagene, må gi NSF melding om dette senest 14 dager før seriestart, vedlagt samtykke fra de klubbene spillerne er hovedlem av. Hvis spillerne igjen ønsker å representere sin hovedklubb, gjelder de samme bestemmelser som ved bytte av ordinær klubb (punkt 6.3). I-gjen vil RU anbefale at klubbene benytter rekommandert sending.

Bruk av spillere på ulike lag i samme klubb (punkt 6.7):

Bestemmelsen om at en som har spilt for et høyere rangert lag aldri senere i syklusen kan spille for et lavere rangert lag, er noe myket opp fra og med årets seriespill.

Vi gjengir punkt 6.7 i sin helhet:

a: Dersom en klubb deltar med flere lag, kan ingen spille for mer enn ett av lagene i løpet av 14 dager.

b: Spillere som har deltatt på et lag, kan ikke spille for et lavere rangert lag i senere runder, med følgende unntak: I hver runde kan et lavere rangert lag benytte en - 1 - spiller som har spilt for nærmeste høyere rangerte lag i samme se-

song, forutsatt av vedkommende ikke har spilt for enda høyere rangert lag. I løpet av en og samme sesong kan maksimalt to spillere rykke ned til ett og samme lag på denne måten.

Kommentar: Dette betyr i praksis at maksimalt to spillere som har spilt på for eksempel klubbens 1. lag i senere runder kan spille for klubbens 2. lag. De kan imidlertid aldri spille samtidig for 2. laget, kun en av dem kan i en og samme runde spille for 2. laget. Har spillerne X og Y spilt for 1. laget i runde 1, kan kun en av dem spille for 2. laget i runde 2, betinget av at det går minst 14 dager mellom runde 1 og 2.

Om de to samme spillerne, X og Y, kan aldri spille for 3. laget. Denne bestemmelsen gjelder hele NM-syklusen, det vil si fra runde 1 til og med NM-finalen.

Hjemmelagets plikter:

Det presiseres at hjemmelaget plikter å stille med gode spillelokaler og ikke minst et tilfredsstillende tilbud av mat og drikke. Ikke minst på det siste området har det sviktet mange ganger, og mange bortelag klager over dårlig tilbud. Det bør være en selvfølge at spillerne tilbys gratis kaffe og noe å tygge på. Husk at ofte har bortelaget kanskje reist i flere timer for å nå fram og har like lang hjemreise. Det holder ikke da med å tilby tørre kjekser.

Til alle hjemmelag: Skjerp dere på dette området!

Ny toppspiller?

Er Sergej Rublevskij en ny verdensstjerne i sjakk? Han vant nylig Akiba Rubinsteins minneturnering i Polanica Zdroj i Polen, med 7 poeng av 9 mulige og en ratingprestasjon på hele 2846! Boris Gelfand ble slått med et helt poeng, og tredjemann Evgenig Bareev med to poeng!

Kasparov i Argentina

Verdens beste sjakkspiller Garri Kasparov har nylig turnert i Argentina. Blant annet spilte han simultan mot det argentinske landslaget, og presterte å ta hele 8,5 på de tolv partiene! Faktisk tapte bare Kasparov bare ett eneste parti - mot H. Spangenberg.

VM-turnering før jul

Den nye VM-turneringen i FIDE-regi skal avvikles før jul. Det ventes at alle verdens beste sjakkspillere kommer til å delta - men Garri Kasparov har fortsatt ikke bekreftet at han vil stille opp.

Turneringen spilles som en cup over åtte runder. Hele 68 spillereer seedet til første runde. Nordiske representanter er danske Curt Hansen, islendingene Johan Hjartarson og Margeir Petursson, samt svenske Ulf Andersson.

Til andre runde er 28 spillere i tillegg seedet, og her er hele verdenseliten med - bortsett fra Kasparov, Gata Kamskij og Anatolij Karpov.

Kamskij går inn i 3. runde. I 4. er det 16 spillere igjen, i 5. åtte og i 6. fire.

Først i 8. runde kommer Kasparov og Karpov med - i semifinalene.

Systemet er utvilsomt publikumsvennlig, og vil kunne få stor oppmerksomhet i media rundt om i verden. Det er verdenssjakkforbundets president Kirsan N. Iljumzhinov som står bak opplegget, og han legger ikke skjul på at hans målsetting er å «popularisere sjakk for hele verden».

Internett-sjakk

Chess Planet International er blitt FIDEs offisielle web-sider. Allerede har Chess Planet over 10.000 besøk i uka!

Chess Planet vil tilby et bredt spekter av produkter. Blant annet skal den organisere turneringer over Internett, spesielt beregnet på spillere som ønsker internasjonal FIDE-rating uten å måtte være nødt til å reise hjemmefra. Deltagerne får offisiell FIDE Internett-rating.

Chess Planet skal også bringe stadig nyheter fra sjakkfronten, naturlig nok også fra aktuelle turneringer, også med partier.

Også sjakkliteratur vil det være mulig å skaffe seg gjennom bestilling via Chess Planet, som allerede har vunnet premier for sin utforming.

Adressen: email: info@chessweb.com.

WWW: <http://www.chessweb.com>.

Internett-serveren er plassert i Zürich.

Lesernes sider

Hjernen: Vårt verktøy

Under NM i Stavanger traff jeg en gammel sjakkvenn på min egen alder (+60) med rating rundt 2000. Han har deltatt i en lang rekke NM og vært aktiv spiller også i alle andre sammenhenger. Nå klaget han over manglende konsentrasjonsevne som ga remis i vinststillinger og tap i remisstillinger. Han var ikke alene om denne frustrerende erfaringen, tilsvarende meldinger fikk jeg også fra andre.

Tilfeldigvis leste jeg samtidig en bok som kom ut i desember 1996, på tampen av dette «Hjernens År». Den heter «Brain Longevity» (ISBN 0-446-52067-5) - som betyr noe sånt som «Langt liv for hjernen». Forfatteren heter Darma Singh Khalsa, M.D., en høyt ansett hjerneforsker. Bokens budskap er at hjernen er det mest fleksible organ i kroppen, den kan fornyes og forbedres på ethvert alderstrinn. En gammel hjerne kan bli like god som den var 40 år tidligere, ja bedre! Dr. Khalsa legger fram et program som omfatter hjernens optimale ernæring med kostholdstilskudd, fysisk og psykisk trening. Boken ble meget entusiastisk mottatt av det faglige miljøet, den ble betegnet som det beste som skjedde i Hjernens År. En kritiker uttaler at en begavet amatør som virkelig setter seg inn i stoffet som boken presterer, vil vite mer om hjernens funksjoner enn en hjerneekspert kunne vite i 1972! Boken står fremdeles (august 1997) i katalogen til Book of the Month Club. Den er spennende og en høyst oppmuntrende lesning som enhver sjakkspiller over 35 år vil ha nytte av.

I september 1996 kom også en superinteressant bok som angriper emnet fra en annen synsvinkel, nemlig den hormonelle. Boken heter «The DHEA Breakthrough» (ISBN 0-345-41140-4). Den er skrevet av Stephen Cherniske, M.S., en ledende biokjemiker og kostholdsekspert som i en rekke år blant annet har vært rådgiver for det amerikanske olympialaget i friidrett. Den omhandler teori og praksis omkring «ungdomshormonet» DHEA, som for tiden er ett av de heteste tema i medisinske kretser. Effekten av DHEA

er belyst i over 4.000 vitenskapelige undersøkelser, som alle har gitt positive signaler til bruk av hormonet! Dette er også av særlig interesse for mennesker over 35 år, siden kroppens egenproduksjon av DHEA går tilbake med om lag en prosent i året fra alder 24 år. Interessant nok faller produksjonen ned til 1-5% av ungdommens i 75-årsalderen - som også er gjennomsnitt levealder i de vestlige land.

Begge disse bøkene gir en innsikt i kroppens og hjernens funksjoner som enhver vil ha interesse av, i særdeleshet sjakkspillere som ønsker å strekke seg til det høyeste nivå som evnene gir muligheter til. For eldre mennesker er stoffet livsviktig! Jeg er selv topp entusiastisk og kan gjerne formidle bestillinger fra interesserte.

Sandnes, 17.august 1997, Magnus Monsen

Norge-Bosnia og sjakk-PR

I diskusjonen om tiltak for å styrke sjakkens stilling blir arrangementet (Norsk Folkehjelp, Oslo Schakselskap, Norges Sjakkforbund) i september 1996 i Folkets Hus i Oslo stadig fremhevet. Det er nå blitt sagt og skrevet såpass mye røre, for ikke å si rørende, om dette at jeg blir med i sangkoret. Som daværende formann i OSS spilte jeg i kulissene en ikke helt ubetydelig rolle. Uten å overdrive ble det sikkert et par hundre timers arbeid (blant annet fordi jeg var så «lur» å foreslå en åpen turnering parallelt med landskampen Norge-Bosnia - dette skapte utvilsomt større interesse blant sjakkfolk) og jeg fikk erfare et grunnleggende fenomen i norsk sjakk: Mangelen på takk og oppmuntring er verdens lønn. Men Norsk Folkehjelp sendte et hyggelig brev. Jeg angrer ikke. Det er det desidert mest betydningsfulle jeg har vært med på i sjakklig sammenheng. Pengene gikk altså til rydding av de djevelske landminer i Bosnia og til forebyggende arbeid.

Allikevel må jeg advare: Dette kan ikke uten videre være en modell. Husk følgende: Idéen ble skapt av Simen Agdestein og hans kontakter i Norsk Folkehjelp og var *helt spesiell*. På nært

hold så jeg forøvrig hvordan Simen viste en handlingsevne over gjennomsnittet og investerte haugevis av timer, langt mer enn undertegnede. Og det finnes kun én Simen Agdestein i norsk sjakk. Det var god PR for sjakken, sies det. PR? Det var ingen dekning i aviser av det rent sjakklige, det vil si landskampen og den åpne turneringen. Det var kun oppsummering (resultater) i etterkant. Og sannsynligvis blir det få eller ingen (helst det siste) nye medlemmer i en sjakkklubb etter et slikt arrangement. Men husk: *Penger til Mineaksjonen var det altoverskyggende formål!*

President Erling Fløtten sier i et intervju i forrige nummer av Norsk Sjakkblad: «Vi trenger mer PR, ikke minst gjennom flere arrangementer som Simen Agdesteins Bosnia-aksjon i fjor, noe som viser at sjakken også engasjerer seg humanitært». Kjære nyvalgte president, jeg håper du er feilsitert og ønsker deg hell og lykke i arbeidet med å styrke sjakkens posisjon i media og i samfunnet (sponsing!). Sjakkens interesser (penger i kassen og flere medlemmer) må være det altoverskyggende formål. Sjakk behøver intet humanitært alibi.

Øystein Skar, Oslo

Ny omkamp i NM for synshemmede

Svein Tore Fesche fra Stavanger og Ivar Viken fra Overhalla må ha nok en omkamp for at årets Norgesmester for synshemmede skal kunne kåres.

På Hovseter i Oslo ble spilt omkamper 12. til 14. september. Fesche og Viken vant ett parti hver, de to øvrige endte remis - og partene var like langt. De to endte på delt førsteplass i det ordinære NM for synshemmede tidligere i år.

I følge reglene skal dermed matchen fortsette. Det var umulig å forlenge omkampoppgjøret i Oslo, av arbeidsmessige hensyn, derfor må partene møtes nok en gang - i løpet av høsten. Matchen spilles med betenkningstid to timer på 40 trekk, og deretter en time pr. 20 trekk inntil partiene er ferdig.

Chiburdanidze vant - med tre poeng for seier

Tidligere kvinne-verdensmester Maya Chiburdanidze gikk helt til topps i den sterkt besatte 7. Lippestadt GM-turnering i juli og august.

Turneringen ble spilt etter en populær forsøksordning: Som i fotball gis tre poeng for seier og ett poeng for uavgjort - remis! Computeren Zugzwang deltok sammen med elleve menneskelige spillere, og bare 32 prosent av partiene endte remis - et lavt tall i internasjonal sjakksammenheng.

Zugzwang innledet med en overraskende seier over Luke McShane - men endte på 11. plass med 8 poeng.

Chiburdanidze fikk 24 poeng, Roman Slobodjan 22, Stangl 20, Sune Berg Hansen og Luther 17, Liang Jinrong 15 og McShane og Wehmeier 14.

Kort etter gikk tyskeren Dautov til topps i en turnering i Bad Homburg, hvor spillerne nektet å akseptere tre poeng for seier og ett poeng for remis. Dermed endte over 50 prosent av partiene med remis...

Dautov fikk 6 poeng av 6 mulige, Svidler og Alterman 5,5, Xu Jun og Hracek 5, Kindermann, Lutz og Hickl 4,5.

Adams og Sadler britiske mestre

Michael Adams og Matthew Sadler delte årets britiske mesterskap, det klart sterkeste besatte noensinne. Fire mann endte på 8 poeng av 11 mulige, og i en stikkamp-turnering spilt som hurtigsjakk endte Adams og Sadler på topp. De to deler dermed tittelen. Tony Miles og John Emms var de øvrige med 8 poeng.

Hele 83 spillere deltok, knapt en femdel av dem var stormestere! Hebden, Ledger, unge Sashikiran, Speelman og Summerscale greide 7,5, mens Arkell, Ferguson, Kosten, McShane, Parker og Ward alle hadde 7.

I stikkampene fikk Adams og Sadler 2 av 3 mulige, Miles 1,5 og Emms 0,5.

Norges Grand Prix

BARENTSMESTERSKAPET

15. - 17. AUGUST

Gruppe A:

1. Denis Evseev	Murmansk	2370	+08 +06 =03 =04 +02 =05	4,5
2. Anton Samoilov	Arkhangelsk	2100	+05 =04 =07 +03 - 01 +06	4
3. Pål Røyset	Tromsø	2073	+12 +09 =01 - 02 +05 =04	4

4. Stanislav Krylov, Murmansk 4 5. Andreas Esbensen, Vadso 3,5 6. Alexander Seredkin, Arkhangelsk 3 7. Are Rønning, Vardø 3 8. Leonid Loubnine, Murmansk 2,5 9. Andrey Baranov, Murmansk 2 10. Jan T.Hansen, Kristiansund 2 11. Arkadey Dejurko, Murmansk 2 12. Viktor Paulsen, Hammerfest 1,5.

Gruppe B:

1. Irina Dolgih	Arkhangelsk	1700	+10 +06 +03 +05 =02 =04	5
2. Jan Arnt Hammari	Alta	1455	=04 +09 =05 +08 =01 +07	4,5

3. Jørgen Svendsen, Kirkenes 4 4. Anna Tabrina, Murmansk 3,5 5. Sergey Samchyk, Murmansk 3,5 6. Leif Bjørnstad, Kirkenes 3 7. Knut Valle, Hammerfest 3 8. Bjørn Esaiassen, Hammerfest 3 9. Hans Fr.Esbensen, Vadso 2,5 10. Tor G.Nilssen, Vadso 2 11. Ingvald Nilsen, Kirkenes 2.

Gruppe C:

1. Odd Einar Tolk	Kirkenes		w07 =03 +05 +02 =04 =06	4,5
2. Norbert Schmitz	Lenvik	1142	+04 +05 =03 - 01 =06 +08	4

3. Harald Evensen, Kjøllefjord 4 4. Harald Methi, Vadso 3,5 5. Ole J.Aas, Alta 3,5 6. Tor Rindal, Gjøvik 2,5 7. Egil Rimala, Vadso 2 8. Tor E.Holmgren, Hammerfest 0.

KÅRE O. JOHANSENS MINNETURNERING

22. - 24. AUGUST

Gruppe A:

1. Mihailov Kozakov	Ukraina	2415	+22 =03 +11 +13 +06	4,5
2. Jan Sontum	Stovner	2013	+08 +07 =10 +06 =03	4
3. Atle Grønn	Akademisk	2325	+19 +01 +21 +10 =02	4

4. Halvard Ådnøy, Follo 4 5. Baard Dahl, Nordstrand 3,5 6. Ulf Narverud, OSS 3 7. Hans K.Harestad, Randaberg 3 8. Tor Gulbrandsen, Nordstrand 3 9. Aksel Tømte, NSF 3 10. Bror Thanke, Nordstrand 2,5 11. Nikolas A.Mellem, Våler 2,5 12. Sjur Nørve, Stjernen 2,5 13. Amer Thorsteinsson, Stjernen 2,5 14. Øyvind Pedersen, Sjakkameratene 2,5 15. Fred Westerby, SK 1911 2,5 16. Morten Lilleøren, Stjernen 2 17. Benjamin S.Nedberg, OSS 2 18. Alexander Flaata, OSS 2 19. Per G.Svendsen, SK 1911 1,5 20. Martin Østveit, OSS 1,5 21. Per K.Vigdal, Nordstrand 1 22. Frode Lilleveld, Trondheim 1 23. Thomas Thomassen, Mo 1 24. Eldin David, SK 1911 0.

Gruppe B:

1. Vegard Tollefsen	Narvik	1662	+25 +32 +07 +12 =02	4,5
2. Werner Solberg	Nordstrand	1488	+49 +31 +15 +05 =01	4,5
3. Jonny Slemmestad	Stovner	1740	+42 +27 +09 =04 +16	4,5
4. Bernt Kirkebø	Follo	1608	+36 +47 +13 =03 +11	4,5

5. Thomas Ovnerud, Drammen 4 6. Thoralf Barstad, Stjernen 4 7. Eivind Lilleseth, Asker 4 8. Jan G.Fredriksen, Stovner 3,5 9. Jan Svenske, Strømmen 3 10. Roar Thorstensen, Stjernen 3 11. Jussi Dymes, Nordstrand 3 12. Matti Ummli, SK 1911 3 13. Michel Sterk, Follo 3 14. Lars E.Hagen, SK 1911 3 15. Karl Mosbye, Porsgrunn 3 16. Tore Westvang, NSF 3 17. Mikhail Lilleøren, OSS 3 18. Thomas Pronstad, Lørenskog 3 19. David Lilleøren, OSS 3 20. Harald Villmo, Bærum 3 21. Oddbjørn Årsnes, NSF 3 22. Silje Bjerke, Strømmen 3 23. Magne Svendsen, Lillestrøm 3 24. Rolf Nesseth, Stovner 3 25. Atle G.Olaussen, Akademisk 2,5 26. Steffen Novik, OSS 2,5 27. Magne Sagafos, Porsgrunn 2,5 28. Torbjørn Johansen, SK 1911 2,5 29. Kjell Johansen, Tønsberg 2,5 30. Geir Gjermstad, Stjernen 2,5 31. Lars Johansen, Nordstrand 2 32. Åsmund S.Johansen, Groruddalen 2 33. Hemning Øgaard, Follo 2 34. Leif Gulliksen, Stjernen 2 35. Stig Martinsen, Asker 2 36. Jan Svindahl, Sjakkameratene 2 37. Toralf Johansen, Sjakkameratene 2 38. Martin Kristoffersen, Sjakkameratene 2 39. Sverre Solum, Groruddalen 2 40. Jarle Nilsen, Skien 2 41. Jarl Olsen, Lillestrøm 2 42. Olav Hovstad, Akademisk 1,5 43. Odd Siljobergsåsen, Nordstrand 1,5 44. Rune Jørgensen, Asker 1,5 45. Anders Jensen, Lørenskog 1 46. Rune Justad, J'adoube 1 47. Torbjørn Skarsbø, Lillestrøm 1 48. Pål Brandtzæg, Stjernen 1 49. Øivind Hagberg, Stovner 1 50. Knut Sagafos, Porsgrunn 1 51. Trygve Olsen, Follo 1 52. Kjetil Nyland, NSF 0.

ÅPENT KM I HURTIGSJAKK MØRE OG ROMSDAL

31. AUGUST

Gruppe A:

1. Håkon Bentsen	Molde	+09 +03 +10 =02 +08 +04 =05	6
2. Øyvind Bentsen	Molde	=04 +11 +06 =01 =05 +07 - 03	4,5

3. Øyvind Antonsen, Ålesund 4,5 4. Kjell A.Lilleløkken, Orkdal 4,5 5. Karl W.Strand, Kristiansund 4 6. Anders Olsen, Kristiansund 4 7. Roar Naalsund, Ålesund 4 8. Finn O.Farstad, Ålesund 3,5 9. Gudmund Farstad, Molde 3 10. Tore Kallset, Kristiansund 2,5 11. Sindre Hellevik, Ålesund 2,5 12. Thomas Bryn, Molde 2,5 13. Eric Fanghol, Molde 2,5 14. Harald Isachsen, Molde 1.

Gruppe B:

1. Brede A.Kvisvik	Kristiansund	+04 +05 wo +07 - 06 =02 +03	4,5
2. Øyvind Farstad	Ålesund	+06 wo +03 - 04 =05 =01 +07	4

3. Audun Sele, Molde 3 4. Tarjei Svensen, Molde 3 5. Håkon Hoel, Molde 3 6. Eirik V.Kallset, Kr.sund 2,5 7. Alf T.Aure, Molde 1.

Sjakk på TV og sjakk på kino

I høst kan oppleves sjakk både på fjernsynet og i kinosalene.

I november og desember sender NRK2 en serie sjakkprogrammet med Simen Agdestein. Programmet er redigert av tidligere nestleder i USF, Rune Andersen

I løpet av høsten vil den nederlandske sjakkfilmen «Lenge leve dronningen» komme på norske kinoer. Filmen er dubbet med norsk tale, og handler om ei jente, Sara, som gjene vil lære seg å spille sjakk...

Middels i Tallin

De norske deltagerne leverte en middels bra innsats i Europamesterskapet for ungdom i Tallin.

Martin Østveit fra OSS fikk 4 poeng av 9 mulige i klasse U14. Daniel Hersvik fra Bergens fikk 3 poeng i U16, mens Gunnar Einvik fra Strømmen var den som greide seg best poengmessig: 4½ poeng av ni mulige i klasse U18.

Også Øystein Hjetenes

Også Øystein Hjetenes (50) fra Florø har mottatt sin hjemkommunes kulturpris - for sin innsats innen idrett og sjakk.

Florø Sjakklubb fyller forøvrig 50 år i disse dager - og arrangerer det på en måte vi skal komme tilbake til.

Ryan irsk mester

Joseph Ryan, med en rating på 2245, er blitt suveren irsk mester, etter kjemperesultatet 8½ poeng av 9 mulige!

Dette tilsvarer en ratingprestasjon på 2629 - vel 400 poeng høyere enn hans egen aktuelle rating!

Andreman i mesterskapet ble Stephen Brady med 8 poeng, mens Col Daly greide sju poeng. Fra ham var det et sprang på to hele poeng til fjerdemann.

Kjempeturneringer

I løpet av sommeren spilles alltid en rekke turneringer med kjempetor deltagelse.

Komercni Bank Open samlet hele 252 spillere i Pardubice sjakkfestival i Tsjekkia, hvor det ble spilt en rekke åpne turneringer og turneringer med kortere betenkningstid.

Russeren Sakaev gikk til topps i hovedturneringen, med 7½ av 9. De som greide 7 poeng var Istratescu og Ionescu fra Romania, Beikert fra Tyskland, Vokac fra Tsjekkia, Kupurosov, Lugovoi, Tunik, Hasangatin og Chernyshov fra Russland, og Khenkin fra Israel.

En lang rekke stormestre og internasjonale mestre endte uten premie.

I Canadian Open i Winnipeg deltok 182, og her gikk britten Julian Hodgson til topps med 8½ av 10. Kevin Spraggett fra Canada fikk 8, islendingene Hjartarsson og Stefansson, Shabalov fra USA, Psakhis og Murrey fra Israel samt Vera fra Cuba alle 7½, og Smirin og Gofstein fra Israel begge 7.

NGP sammenlagt

Sammenlagt etter fem turneringer, til og med
K. O. Johansens Minneturnering:

KLASSE MESTER

1. Dannevig Øystein OSS	27 17	0 0	0 0	0 10
2. Evseev Denis Russland	23 23	0 0	0 0	0 0
3. Lomo Markus Fr.stad	22 13	5 0	0 0	4 4
4. Orvall Stig Jarl	21 17	4 0	0 0	0 0
5. Samoilov Anton Russland	19 19	0 0	0 0	0 0
6. Johansen Terje Strommen	17 0	0 0	0 0	17 17
7. Kozakov Mihailo Ukraina	17 17	0 0	0 0	0 0
8. Royset Pål Tromsø	16 16	0 0	0 0	0 0
9. Ådnøy Hallvard Follo	14 8	0 0	0 0	6 6
10. Johansen Øivind Sarpsborg	13 0	0 0	0 0	13 13
11. Sontum Jan Stovner	13 13	0 0	0 0	0 0
12. Lilleøren Morten Stjemen	13 13	0 0	0 0	0 0
13. Krylov Stanislav Russland	13 13	0 0	0 0	0 0
14. Hansen Roger Caissa	10 10	0 0	0 0	0 0
15. Østveit Martin OSS	10 10	0 0	0 0	0 0
16. Johansen Kai-R. Sjakkam	10 8	2 0	0 0	0 0
17. Grønn Atle Akademisk	10 10	0 0	0 0	0 0
18. Esbensen Andreas Vadso	10 10	0 0	0 0	0 0
19. Rein Ståle Horten	8 0	0 0	0 0	8 8
20. Sereidkin Alexander Russl.	8 8	0 0	0 0	0 0

KLASSE 1

1. Lomo Markus Fr.stad	32 17	5 0	0 0	10 10
2. Ådnøy Hallvard Follo	32 17	2 0	0 0	13 13
3. Orvall Stig Jarl	23 17	6 0	0 0	0 0
4. Esbensen Andreas Vadso	23 23	0 0	0 0	0 0
5. Rønning Are Vardø	19 19	0 0	0 0	0 0
6. Rein Ståle Horten	17 0	0 0	0 0	17 17
7. Hansen Jan T. Kr.sand	16 16	0 0	0 0	0 0
8. Østveit Martin OSS	13 13	0 0	0 0	0 0
9. Lilleøren Morten Stjemen	13 13	0 0	0 0	0 0
10. Dahl Baard Nordstrand	13 13	0 0	0 0	0 0
11. Paulsen Viktor Hammerfest	13 13	0 0	0 0	0 0
12. Johansen Kai-R. Sjakkam	12 8	4 0	0 0	0 0
13. Hansen Roger Caissa	10 10	0 0	0 0	0 0
14. Narverud Ulf OSS	10 10	0 0	0 0	0 0
15. Andersson Kjell A. Sverige	10 10	0 0	0 0	0 0
16. Olsen Anders Kr.sund	9 6	1 0	0 0	2 2
17. Gatland Erling Bergens	8 8	0 0	0 0	0 0
18. Bryhn Thomas Lilleham.	8 0	0 0	0 0	8 8
19. Gulbrandsen Tor Nordstr.	8 8	0 0	0 0	0 0
20. Monsoy Arild Trondheim	7 5	2 0	0 0	0 0

KLASSE 2

1. Olsen Anders Kr.sund	33 17	10 0	0 0	0 6 6
2. Dolghi Irina Russland	23 23	0 0	0 0	0 0 0
3. Farstad Finn O. Aalesund	19 4	2 0	0 0	13 13
4. Hamhari Jan Arnt Alta	19 19	0 0	0 0	0 0 0
5. Tollefsen Vegard Narvik	17 17	0 0	0 0	0 0 0
6. Bryhn Thomas Lilleham.	17 0	0 0	0 0	17 17
7. Østveit Martin OSS	17 17	0 0	0 0	0 0 0
8. Svendsen Jørgen Kirkenes	16 16	0 0	0 0	0 0 0

9. Gunnesdal Lars Bærum	16 6	6 0	0 0	0 4 4
10. Gatland Erling Bergens	15 13	0 0	0 0	0 2 2
11. Solberg Werner Nordstrand	13 13	0 0	0 0	0 0 0
12. Finsveen Per Toten	13 13	0 0	0 0	0 0 0
13. Bentsen Øyvind Molde	13 10	2 0	0 0	1 1
14. Tabrina Anna Russland	13 13	0 0	0 0	0 0 0
15. Mellem Nikolas A. Våler	12 8	1 0	0 0	3 3
16. Slemmestad Jonny Stovner	10 10	0 0	0 0	0 0 0
17. Myhrvold Jo Honefoss	10 0	0 0	0 0	10 10
18. Samchuk Sergej Russland	10 10	0 0	0 0	0 0 0
19. Nybrott Lars Kristiansund	8 8	0 0	0 0	0 0 0
20. Kirkebo Bert Follo	8 8	0 0	0 0	0 0 0
21. Bjørnstad Leif Kirkenes	8 8	0 0	0 0	0 0 0

KLASSE 3

1. Bentsen Håkon Molde	25 17	4 0	0 0	0 4 4
2. Hamhari Jan Arnt Alta	23 23	0 0	0 0	0 0 0
3. Hjertnes Stig N. Fana	21 5	3 0	0 0	13 13
4. Fanghol Eric Molde	20 6	4 0	0 0	10 10
5. Svendsen Jørgen Kirkenes	19 19	0 0	0 0	0 0 0
6. Bryhn Thomas Lilleham.	17 0	0 0	0 0	17 17
7. Solberg Werner Nordstrand	17 17	0 0	0 0	0 0 0
8. Finsveen Per Toten	17 17	0 0	0 0	0 0 0
9. Esaiassen Bjørn Hammerf.	16 16	0 0	0 0	0 0 0
10. Villmo Harald B. Bærum	15 13	2 0	0 0	0 0 0
11. Lilleseth Eivind Asker	13 13	0 0	0 0	0 0 0
12. Ovesen Karsten Sevland	13 8	5 0	0 0	0 0 0
13. Kristiansen Reidar Hamar	13 13	0 0	0 0	0 0 0
14. Esbensen Hans F. Vadso	13 13	0 0	0 0	0 0 0
15. Fredriksen Jan G. Stovner	10 10	0 0	0 0	0 0 0
16. Wister Finn A. NKL	10 10	0 0	0 0	0 0 0
17. Skogli Pål Gjøvik	10 10	0 0	0 0	0 0 0
18. Nilsen Ingvald Kirkenes	10 10	0 0	0 0	0 0 0
19. Ekeberg Carl Fr. Bærum	10 8	0 0	0 0	2 2
20. Dymes Jussi Nordstrand	8 8	0 0	0 0	0 0 0
21. Melbye Thor V. Eidsvoll	8 0	0 0	0 0	8 8
22. Gunnesdal Lars Bærum	8 0	0 0	0 0	8 8

KLASSE 4:

1. Villmo Harald B. Bærum	37 17	13 2	0 0	0 5 5
2. Askevold Marius Fana	34 13	4 0	0 0	17 17
3. Berstad Jørn Førde	29 17	10 0	0 0	2 2
4. Tolk Odd Einar Kirkenes	23 23	0 0	0 0	0 0 0
5. Svensen Tarjei J. Molde	23 8	5 0	0 0	10 10
6. Sending Ståle Drammen	20 4	3 0	0 0	13 13
7. Skogli Pål Gjøvik	20 13	3 0	0 0	4 4
8. Schmitz Norbert Lenvik	19 19	0 0	0 0	0 0 0
9. Pronstad Thomas Lørensk.	17 17	0 0	0 0	0 0 0
10. Ferkingstad Trond Sevland	14 6	0 0	0 0	8 8
11. Methi Harald Vadso	13 13	0 0	0 0	0 0 0
12. Aas Ole Johan Porsanger	10 10	0 0	0 0	0 0 0
13. Fretheim Jarand S. Førde	10 6	1 0	0 0	3 3
14. Anderssen Knut Danmark	10 10	0 0	0 0	0 0 0
15. Årsnes Oddbjørn	10 10	0 0	0 0	0 0 0
16. Nøvik Steffen OSS	8 8	0 0	0 0	0 0 0
17. Livendahl Rolf Fr.stad	8 8	0 0	0 0	0 0 0
18. Rindal Tor Gjøvik	8 8	0 0	0 0	0 0 0
19. Sele Audun Molde	7 5	2 0	0 0	0 0 0
20. Rimala Egil Vadso	6 6	0 0	0 0	0 0 0
21. Sem-Johansen Åsm. Grorud	6 6	0 0	0 0	0 0 0

Postsjakk

SVENNEBY I IM-TURNERING

Jan Svenneby fra Fredrikstad deltar i ICCFs Master Norm Tournament 40, en kategori 6-turnering. Gjennomsnittsratingen i 15-manns-turneringen er 2380, Svenneby har 2370. IM-normen er 6 poeng. Svenneby har et IM-napp fra før, i det tredje individuelle Europamesterskapet. Turneringen ventes å bli avvirket ganske raskt: Ingen russere er med, og bare argentineren Litovicius er utenfra Europa. Sven Nordal, Nesoddtangen er påmeldt til samme turnering.

PER OFSTAD IM

Per Ofstad, Drøbak har tatt ICCFs IM-tittel i det første NORDBAL-mesterskapet, med deltagere fra Norden og de baltiske stater. Ofstad tok 10 poeng av 16 mulige, noe som var minimumskravet i kategori 8-turneringen. Tittelen blir bekræftet ved neste års kongress i Riga.

Her kommenterer Ofstad selv sitt avgjørende parti:

Jón Kristinsson -Per Ofstad

A07, Barcza-systemet med overgang

To spillere fra hvert av landene Sverige, Finland, Danmark, Estland, Litauen, Latvia, Norge og tre spillere fra Island spilte sammen i Norbalt 1996, i alt 17 spillere og 16 partier å spille. Mitt mål var IM-normen på 10 poeng. På slutten kjempet jeg mot Kristinsson fra Island og måtte vinne. Partiet var på mange måter merkelig, jeg visste egentlig ikke om jeg sto godt eller dårlig i store deler av partiet. Han fikk et aktivt spill og en tilsynelatende dominerende stilling, men stillingen hans fikk etter hvert store svakheter. Jeg regnet derfor med at hvis jeg fikk inn et avgjørende angrep, ville jeg vinne.

1.Sf3 Sf6 2.g3 d5 3.Lg2 c6 4.0-0 Lg4 5.d3 Sbd7 6.Sbd2 e5

Jeg lurte lenge på om 6...e6 hadde vært bedre. Trekket 6...e5 er veldig forpliktende.

7.h3 Lh5 8.e4 Ld6 9.De1 0-0 10.Sh4 Te8

Dette er en variant som spilles en del, Gausel fortsatte med 11.Lf3 mot Petursson for noen år siden. 11.Sf5 og 11.b3 har vært forsøkt flere ganger. Kristinsson fortsatte med det aktive...

Per Ofstad, ny norsk IM i postsjakk.

11.f4 exf4 12.gxf4 dxe4 13.dxe4 Lf8 14.e5 Sd5 15.Sdf3 g6?!

Jeg ville ta feltet f5, men svekkelsen kan bli farlig for den sorte majestet.

16.c4 Sb4 17.Dc3 a5 18.Le3 f6 19.a3 Sa6 20.Tae1 fxe5 21.fxe5 Lg7 22.Lg5 Db6+ 23.Kh1 Sac5 24.b4 axb4 25.axb4 Se6 26.Lf6 Ta4

Sort begynner en aktivitet på dronningfløyen, a-linjen kan bli god å ha. Springerne får ta seg av forsvaret av de kritiske feltene på kongefløyen.

27.Td1

27.Lxg7 Sxg7 28.Sg5 Dxb4 29.Dd3 Sdc5.

27...Sdf8!

Dette er et utmerket felt for springeren. Vi ser at blokkøren på e6 er gardert, likeså bøndene på g6 og h7. Feltet d7 er også under kontroll.

28.Tb1 Lh6! 29.c5 Da6 30.Ta1 Ta8

Tårnlinjen er min, og nå gjenstår det å bytte dronninger for å dempe angrepsfaren. de sorte løpere har gode diagonaler. Den hvite løper på f6, som har sett så truende ut, gjør liten nytte.

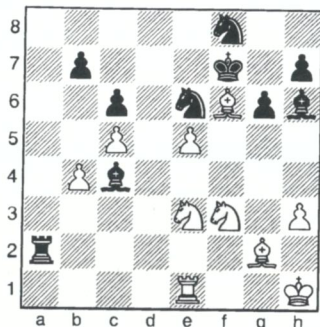
31.Txa4 Dxa4 32.Sd4 Da2 33.Sc2 Le2

Sort vil sikre seg feltet f1 og gjøre klart for Dc4.

34.Tg1 Kf7!

Her står kongen utmerket, e6 garderes og kongen kan stikke av til e8.

35.Sf3 Dc4 36.Dxc4 Lxc4 37.Te1 Ta2 38.Se3

38...Le2 39.Sg1 Lb5 40.oppgitt. Sort har initiativet og god koordinering mellom brikkene. Tårnet på 2. raden og de to sterke løperne tar viktige felter i den hvite stillingen. Hvit har dårlig koordinering, og de hvite bøndene er alle svake og vil falle i tur og orden.

100% SCORE!

At en spiller vinner alle sine partier i en turnering hører sjeldenhetene til - og enda mer utrolig er det når det gjelder hele 14 partier.

I lag-NM i postsjakk ser Kristiansund ut til å stikke av med seieren, men har fortsatt kamp mot OSS og Randaberg. Vinner ikke Kristiansund, skyldes det i alle fall ikke Kjell Tore Sandum. Han har tatt fullt hus, 14 poeng av 14 mulige! Blant motstanderne var Per Ove Egeli fra Randaberg og Sverre Johnsen fra OSS, med to partier mot hver, så han har slett ikke hatt noen lett oppgave.

SISTE SEIER

Det partiet som nok voldt Sandum problemer lengst - i tid - var med hvit mot nettopp Johnsen. Her er det - med Kjell Tore Sandums egne kommentarer:

Kjell Tore Sandum-Sverre Johnsen

D07,

1.d4 d5 2.Sf3 Sc6

Et dristig valg - spesielt i postsjakk.

3.c4 Lg4 4.cxd5 Lxf3 5.dxc6

Jeg velger denne varianten fordi mange spennende og morsomme komplikasjoner kan oppstå.

5...Lxc6 6.Sc3 e6

6...Sf6 er et interessant alternativ som gjerne leder til store komplikasjoner.

7.e4 Lb4 8.f3 Dh4+ 9.g3 Dh5 10.Lg2!? 0-0-0

11.Le3 f5!

Sort må gå til aksjon straks, så hvit ikke får tid til å konsolidere stillingen bak sitt flotte bondesentrum.

12.0-0 Lxc3 13.bxc3 Sf6 14.exf5! Sd5 15.Db3 Dxf5

Dermed har jeg oppnådd det jeg ville: Gode angrepsmuligheter på dronningfloyen, løperparet og i tillegg er sorts e6-bonde svak. Sort må forsøke å få motspill mot f3 og i h-linja. **15...Sxe3 16.Dxe6+ Kb8 17.Dxe3 Dxf5** er klart fordelaktig for hvit.

16.Lf2 Sb6 17.c4

Hindrer sort i å ta kontroll over d5 og c4 med ...d5.

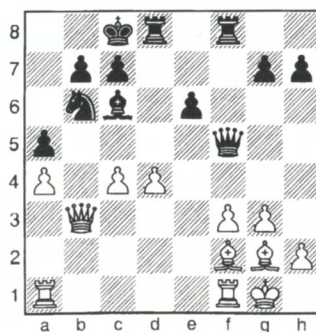
17...Thf8

Dette er kanskje litt for omstendelig. **17...h5 18.a4 h4 18.g4!** og hvit beholder en klar fordel ved å beholde h-linja lukket.

18.a4!

Truer blant annet a5 fulgt av Tab1 og Tfel, og deretter f4 med spill mot b7.

18...a5

19.Tae1!

Poenget. Nå trues Te5 for alvor, og om bondeofferet aksepteres, er den sorte kongen garantert en utrivelig tilværelse resten av partiet.

19...Lxa4 20.Dc3 Dc2 21.Dxa5 Dxc4

21...Sxc4 22.Da7! Sd2 **23.Txe6!** Lc6 (23...Sxf1 **24.Te7** med uunngåelig matt) **24.Te2** med klar hvit fordel.

22.f4 Lc6 23.d5! Sxd5

23...exd5!? **24.Lxb6** (Ett av flere gode trekk) **24...cxb6 25.Dxb6 Db5** (25...Da6 **26.Dxa6 bxa6 27.Te7** med klar fordel. **25...Tfe8?? 26.Tc1 Da4 27.Ta1 Db5 28.Ta8+ Kd7 29.Txd8+ Txd8 30.Lh3+ Ke8 31.Te1+** vinner.) **26.Dd4 Tfe8 27.Ta1 Kb8 28.Tfb1 De2 29.Dxg7** med klar hvit fordel.

24.Txe6 Da4 25.Dxa4

Uklart er **25.Dc5!?**

25...Lxa4 26.Ta1 b5!?

Det eneste.

27.Ta6 Lb3 28.Ld4 g6 29.T6a5!

Nå står hvit til gevinst.

29...Lc4

29...c6? 30.Ta7! vinner lett.

30.Tc1 Underminerer forsvaret av Sd5. Sorts neste trekk kom derfor ikke som noen overraskelse:

30...Tf5!?

Hvit kan nå velge mellom flere lovende fortsettelser.

31.Lh3 Sxf4

Bytter i realiteten hvits f-bonde mot sorts h-bonde, og hvit får dermed en fri h-bonde som avgjør partiet.

32.Lxf5+ gxf5 33.Ta8+

33.Txc4 vinner også.

33...Kb7 34.Txd8 Se2+ 35.Kf2 Sxc1 36.Th8 Sd3+ 37.Ke3 c5 38.Txh7+ Kc6 39.Lf6 Sb4 40.h4! Sd5+ 41.Kd2 La2

41...Sxf6 42.Th6 Kd6 43.Txf6+ Lc6 44.Tf8 Kc7 45.Tb8 b4 46.h5 Kf6 47.h6 Kg6 48.Tb6 Kxh6 49.Txc6+ Kg5 50.Tc6+ vinner. 41...f4!? **42.gxf4 Sxf4 43.h5 Sxh5!?** **44.Txh5 Ld5 45.Le7 b4 46.Kc2 b3+ 47.Kc3 c4 48.La3 Lf7 49.Tc5+ Kd7 50.Kd4 Lg8 51.Tf5 Kc6 52.Tf8 Lc6 53.Tf6 Kd7 54.Tg6 Lf5 55.Tg7+ Kc6 56.Kxc4 Le6+ 57.Kd4 Lf5 58.Tf7 Le6 59.Tf6 Kd7 60.Ke5 Lc4 61.Tb6 Kc7 62.Tb4! Lf7 63.Kf6 Ld5 64.Tb5 Kc6 65.Tc5+ Kd6 66.Lb4 og endelig faller b-bonden. **42.Ta7 Kb6 43.Tf7 c4 44.h5 b4 45.h6 oppgitt.****

Kasparov med 2820

Gary Kasparov topper FIDEs rating for september, med 2820, tre poeng mer enn ved siste liste. Hans russiske landsmann Vladimir Kramnik har andreplassen med 2770.

På damenes liste topper fortsatt to av søstrene Polgar: Judit har 2670, Zsuzsa 2565. Peter Leko og Corina Peptan topper juniorlistene for gutter og jenter.

Her er de beste på siste liste: Senior herrer: 1. Gary Kasparov, Russland 2820, 2. Vladimir Kramnik, Russland 2770, 3. Viswanathan Anand, India 2765, 4. Anatolij Karpov,, Russland 2745, 5. Veselin Topalov, Bulgaria 2745, 6. Vassilij Ivanchuk, Ukraina 2725, 7. Gata Kamskij, USA 2720, 8. Alexei Shirov, Spania 2700, 9. Alexander Beljavskij, Slovakia 2710, 10. Boris Gelfand, Bulgaria 2695, 11. Valerij Salov, Russland 2680, 12. Michael Adams, England 2680, 13. Evgenig Bareev, Russland 2670, 14. Kiril Georgiev, Bulgaria 2670, 15. Judit Polgar, Ungarn 2670, 16. Nigel Short, England 2660, 17. Matthew Sadler, England 2665, 18. Michal Krasenkov, Polen 2645, 19. Alexander Khalifman, Russland 2655, 20. Peter Svidler, Russland 2660, 21. Vladimir Akopian, Armenia 2660, 22. Joel Lautier, Frankrike 2660, 23. Aleksej Aleksandrov, Bulgaria 2660, 24. Alex Yermolinskij, USA 2650, 25. Zurab Azmaiparashvili, Georgia 2645, 26. Ulf Andersson, Sverige 2640. Johann Hjartarsson, Island på 59. plass har 2605, Ferdinand Hellers, Sverige på 61. 2585, Curt Hansen, Danmark på 72. 2600. Ingen nordmenn er blant de 100 beste.

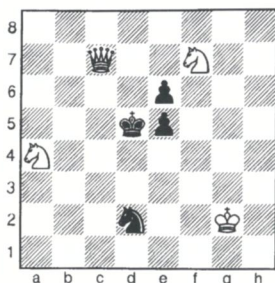
På kvinnenlisten har Judit Polgar, Ungarn 2670, Zsuzsa Polgar, Ungarn 2565, Pia Cramling, Sverige 2520, Maia Chiburdanidze, Georgia 2525, Nana Ioseliani, Georgia 2520, Chen Zhum Kina 2512, Jun Xie, Kina 2495, Sofia Polgar, Ungarn 2475, Svetlana Matveevam Russland 2470 og Alisa Maric, Jugoslavia 2460. Av juniorene har Peter Leko, Ungarn 2635, Emil Sutovskij, Israel 2590 og Alexander Morozevitj, Russland 2590, Corina Peptan, Romania 2460, Antoaneta Stefanov, Bulgaria 2450 og Nikoletta Lakos 2415.

Problemsjakk

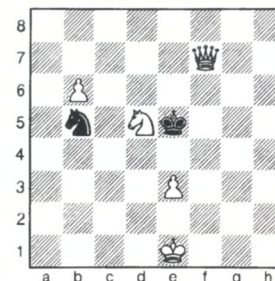
ved Roald Bukne, Edelgranveien 52, 1340 Bekkestua
og Nils Bakke, Wergelandsveien 11b, 7500 Stjørdal

83. A. Ochkur,
St. Petersburg, Russland

Matt i to trekk.

86. A. Ochkur,
St. Petersburg, Russland

Matt i tre trekk.

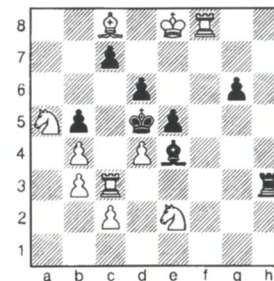
Løserkonkurransen: 66 (Ulanov): 1.0-0! g2 2.Le1#. 1...S? 2.Te5#. 71 (Nebotov): Det hvite tårnet på a6 skal selvsagt stå på a7, med løsningen a) 1.Tf7 0-0-0 2.Tf4 Td3# og b) 1.Te5 Le6 2.Te3 0-0#. Dette forhindrer ikke Vemund Blomkvist og Geir Sune Tallaksen i å løse begge oppgavene korrekt. Bjørn Lerstad løste nummer 66 i tillegg til å komme med noen gode råd til problemspalten. Som du ser av denne spalten følger forklaring

84. Alessandro Cuppini,
Bergamo, Italia

Matt i to trekk.

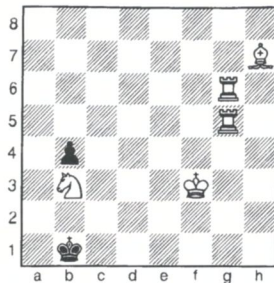
87. I. Likasevics,
Varaklani, Latvia

Matt i tre trekk.

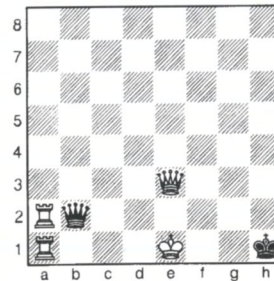
av fantasifordringen Max. under første diagram. Takk for gode tips, Bjørn!
Neste oppgaver for våre løsere blir nummer 88 og 89. Denne gang ingen tips!
Løsninger: 83 (Ochkur): 1.Sb2, med trekkvang. 1... K? 2.Dxe5#. 1... e4 2.Dd6# 1...S? 2.Dc4#. **84 (Cuppini): 1.Lg8!** truer 2.Te6#. 1...Df5 2.De7#. 1...Df6 2.Db4#. 1...Df7 2.De5#. 1...Dxf8 2.De6#. Hvit dronning frigjøres fire ganger! **85 (Demidiuk): 1.Tg1!** K b2

85. Stepan Demidiuk,
Brest, Hviterussland

Matt i tre trekk.

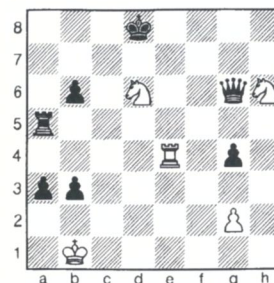
88. Stepan Demidiuk,
Brest, Hviterussland

Matt i tre trekk.

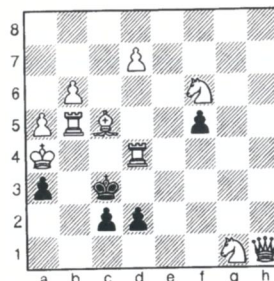
2.Tb1! Kxb1 3.Tg2# 1.Tg2? patt! **85 (Ochkur): 1.Sf4**, truer 2.De6#. 1...Ke4 2.Dd5 Kxe3 3.Sg2#. 1...Kd6 2.De6 Kc5 3.Sd3#. 1...Sd42.Kf2! Kd6 3.Dc7#. 1...Sc7 2.Dg6! S? 3.De6#. **87 (Likasevics): 1.Tc3!** truer 2.c4 bxc4 3.bxc4#. 1...Lxc2 2.Le6 Kxe6 3.Sf4#. 1...exd4 2.Sf4 Ke5 3.Sc6#. **90 (Bakke): 1.Te1!** med trekk-tvang. 1...dxelD 2.Se5 De5#. 1...dxc1T 2.Se2 Txb1#. 1...dxelL 2.Tb3 Lc3#. 1...dxelS 2.Tb2 Sc2#. Svart

89. Valery Nebotov,
Kharkov, Ukraina

Selvmatt i to trekk. Max. (Svart er nødt til å gjøre sitt lengste trekk.)

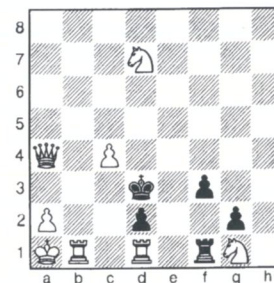
92. Nils Bakke,
Stjørdal

S#3.

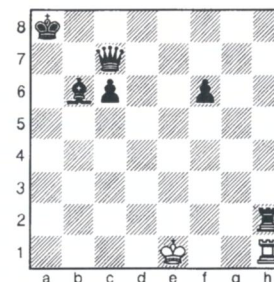
AUW fulgt av modellmutter. **91 (Thoma): 1.Lf3**, med trekkvang. 1...Lxe5 2.Sxc2 Lxa1 3.Sd4 Lxd4#. 1...Lxa5 2.Ld4 Lxe1 3.Lf2 Lxf2# 1...Lxa1 2.Sc6 Lxg7 3.Sd4 Lxd4#. 1...Lxe1 2.Dd2 Txa2 3.Df2 Lxf2#. Svart Løperstjerne. **92 (Bakke): 1.Tb1!** med trekkvang. 1...cxb1D 2.Td3 Dxd3 3.a6 Dxa6#. 1...cxb1T 2.Sh3 Txb1 2.Kxa3 Ta1#. 1...cxb1L 2.Dc6 Le4 3.Lxa3 Lxc6#. 1...cxb1S 2.Sd5 Kb2 3.Sb4 Sc3#. Svart allforvandling fulgt av modellmutter. **93 (Olaussen): 1.Kf1** Lg1 2.Txg1

90. Nils Bakke,
Stjørdal

S#2. Max.

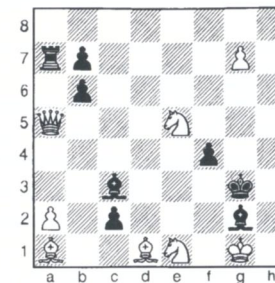
93. Michel Olaussen,
Göteborg, Sverige

S#5. Max. CIRCE (brikker som slås, føres tilbake til utgangsfeltet.) TO løsninger.

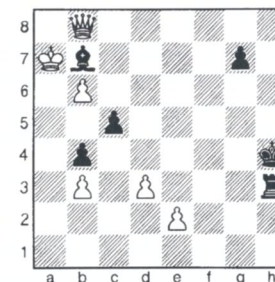
(Lf8) La3 3.Tg8 Lf8 4.Kg1 Ta2 5.Kh1 Dh2#. 1.Tg1! Ta2 2.Tg2 Lg1! 3.Tf2 Dh2 4.Txh2

91. Andreas Thoma,
Gross Roennau, Tyskland

S#3. Max.

94. Imants Dulbergs,
Kalnciems, Latvia

S#7. Max.

(Dd8) La7 5.Txa2 Dd1#. **94 (Dulbergs): 1.Dh2!** Lh1 2.Dg2 Txd3 3.Dh2 Th3 4.Dg2 Txb3 5.Dh2 Th3 6.Db8 La8 7.e4 Ta3#.

Miguel Najdorf død

En av verdens største sjakkveteraner, argentineren Miguel Najdorf, døde under et besøk i Spania i juli, 87 år gammel.

Bare få uker før sin død spilte han simultan på Internett mot Garri Kasparov - i regi av El Pais. Najdorf, født i Polen slo gjennom da han slo Tartakower i en match på 1930-tallet. Etter krigen flyttet han til Argentina, og han var blant verdens ti sterkeste spillere. Bare et par andre vestlige spillere var i stand til å spille jevnt med de beste russerne.

I 1943 spilte han simultan mot 202 spillere, og i 1947 satte han «verdensrekord» ved å spille blind-simultan mot 45! Hans navn er også for alltid knyttet til en spesiell variant i siciliansk.

Seniorsjakk ved Per Ofstad, Ridehusgaten 11,

1606 Fredrikstad. Telefon 69 31 82 69.

VM FOR SENIORER

En fyldig norsk delegasjon på fem spillere reiser til Bad Wilbad i Tyskland 9. november for å delta i årets verdensmesterskap for seniorer. De norske deltagerne er Erling Kristiansen, Willy Olsen, Richard Wicklund-Hansen og Per Ofstad.

I tillegg er Aud Veen Noodt med som sekundant for de norske spillerne. Det vil bli gitt utførlig referat fra begivenheten, - både de store seire og de unødvendige bortforklaringer for unødvendige tap skal komme med.

Turneringen, som går over hele elleve runder med to fridager, arrangeres også i år av Chess-Org. Dette er et firma som organiserer turneringer i sentral-Europa på forretningsmessig basis. Bad Wilsbad ligger ikk langt fra Baden-Baden hvor det har vært avviklet mange og store turneringer.

200 DELTAGERE

Seniorsjakk er under sterk utvikling i Tyskland, og det ventes rundt 200 deltagere til turneringen, hvorav vel halvparten er tyskere. Det ventes i år at det kommer deltagere fra rundt tretti land.

De nordiske land har vært beskjedent representert i disse turneringene. I fjor deltok Asmundson fra Island, Hau fra Danmark og Ofstad fra Norge. Sverige og Finland glimret med sitt fravær.

ØSTERRIKE NESTE ÅR

På FIDE-kongressen i Moldovia i september ble det vedtatt av Østerrike skal arrangere neste års mesterskap i Grieskirchen. Spania hadde også søkt om å få dette arrangementet.

Det er en stor fordel at ikke dette mesterskapet blir en tysk tradisjon, og det viser at også flere andre land har godt organiserte seniororganisasjoner.

På FIDE-kongressen ble det også vedtatt at vinneren av senior-VM automatisk blir stormester. Hittil har imidlertid vinnerne vært stormest-

re. I fjor var det nære på at den sterke latvier Klovans (2530) skulle vinne, men det ble russeren Suetin som stakk av med laurbærkransen.

Klart for Nordisk Grand Prix-finale

Finalen i den første Visa Nordic Grand Prix-turneringen skal arrangeres på Grand Hotel i Reykjavik på Island 8. til 22. oktober.

Tre av de fjorten finaledeltagerne er norske: Rune Djurhuus, Einar Gausel og Jonathan Tisdall.

Deltagerne er forøvrig Curt Hansen fra Danmark, Johann Hjartarsson, Hannes Stefansson, Thröstur Thorhallsson og Helgi Ass Gretarsson fra Island, Tiger Hillarp-Persson, Ralf Åkesson og Jonny Hector fra Sverige og John Arni Nilssen fra Færøylene. I tillegg stiller en finsk spiller opp. Reserver er danskene Lars Schandorff og Nicolaj Borge. Høyest ratet er Johann Hjartarsson med 2605.

Turneringen spilles over elleve runder, med ett parti daglig og to fridager. Prisfondet er på 20.000 amerikanske dollar, hvorav vinneren får 5.500 dollar.

Benjamin amerikansk mester

Joel Benjamin er blitt årets amerikanske mester i sjakk, etter å ha beseiret Walter Christiansen 3,5-2,5 i finalen.

Denne gang var turneringssystemet spesielt: De 16 spillerne var delt i to grupper med åtte spillere, hvor de to beste i hver gruppe gikk til semifinaler som ble avviklet over fire partier.

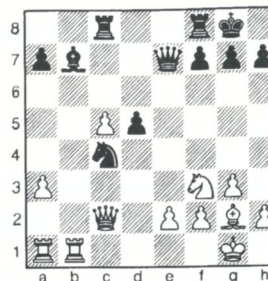
Christiansen måtte gjennom hele elleve partier, de siste i lynsjakk, for å slå Seirawan i semifinalen!

De to finalistene møtte hverandre seks ganger før mesteren endelig kunne kåres.

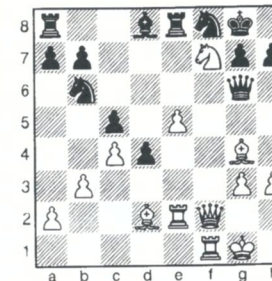
?? Kombinasjoner !!

En ny bukett kombinasjoner, ikke så veldig gamle. Lykke til!

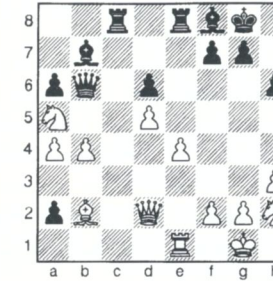
Løsninger side 45.

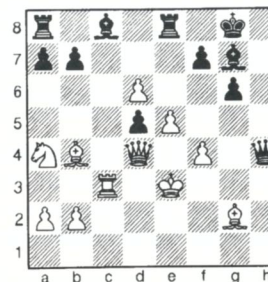
1. Hvit trekker og vinner.

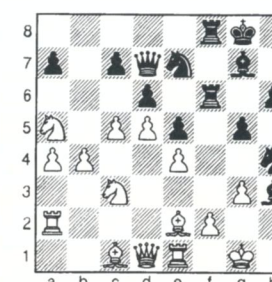
2. Hvit trekker og vinner.

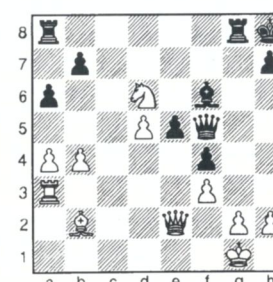
3. Sort trekker og vinner.

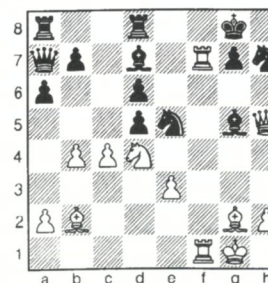
4. Sort trekker og vinner.

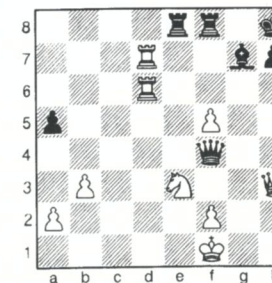
5. Sort trekker og vinner.

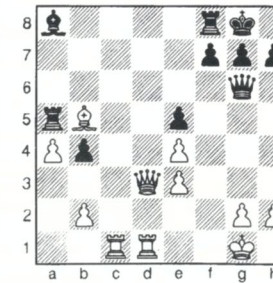
6. Sort trekker og vinner.

7. Hvit trekker og vinner.

8. Hvit trekker og vinner.

9. Hvit trekker og vinner.

4-LANDSKAMPAR

USFs uttakingskomite har tatt ut følgende lag til 4-landskamp for junior og kadett mot Danmark, Finland og Sverige på Gausdal Høifjells-hotell 10. til 12. oktober.

JUNIOR: 1. Stig Tjomsland, Nordstrand SKU. 2. Terje Johansen, Strømmen SKU. 3. Kristian Trygstad, OSSU. 4. Leif Erlend Johannessen, OSSU. 5. Erik Tonning, Bergens SKU. 6. Kjetil A. Lie, Brattås USK

Reserver er 1. Andreas G. R. Moen, OSSU. 2. Bjarte Leer-Salvesen, Brattås USK. 3. Torstein Bae, SK av 1911 U.

KADETT: 7. Flemming Christenson, Nordstrand SKU. 8. Daniel Hersvik, Bergens SKU. 9. Harald Borchgrevink, Fana SKU. 10. Kristian Sørensen, Fana SKU.

Reserver: 1. Martin Østtveit, OSSU. 2. Espen Lie, Brattås USK.

4-landskamp for jenter mot Danmark, Sverige og Tyskland blir det same tid og stad: Her er tatt ut: 1. Nina Hagesæther, Hauge SK. 2. Ellen Hagesæther, Hauge SK.

Reserve for bordene 1 og 2: Gro Ferkingstad,

Sevland SKU. 3. Silje Bjerke, Bærum SSU. 4. Toril Hagesæther, Hauge SK. 5. Camilla Liven-dahl, Fredriksstad SSU. 6. Laila Viestad, Hauge SK.

Reserve bord 3 til 6: Linda Hansen, Trondheim SFU.

NM FOR UNGDOM - SKOLESJAKK-NM 1997

skal arrangerast av Brattås Ungdomssjakkklubb i Porsgrunn 14. til 16. november. Kvalifisering gjennom kretsmeesterskap, og helga 18. og 19. oktober er reservert for dette.

TERMINFESTING AV TURNERINGAR I BGP OG UGP

BGP- og UGP-sesongen varer fram til 31. desember, og det er tid for terminfesting av dei siste turneringane i 1997. Turneringar som skal telle i Barnas og Ungdommens Grand Prix må meldast USF minst ti veker før arrangementet finn stad.

Mot slutten av sesongen gis det ikkje dispensasjon for denne fristen. Planlegg i god tid, reserver lokale, fyll ut tilsendt søknadsskjema for terminfesting av turneringar og returnér det til USF.

Absolutt siste sjanse denne sesongen er 15. oktober. (Men ny sesong startar 1. januar 1998!)

USF SØKER ARRANGØRAR

Arvid Karlsens Minneturnering 1998, søknadsfrist 31. desember 1997.

Landsfinale i Ungdommens Grand Prix, terminfesta til 23. til 25. januar 1998.

Det åpne junior-NM 1998, terminfesta til 5. til 9. april, søknadsfrist 15. oktober 1997.

NM for juniorlag 1998, terminfesta til 5. til 7. september, søknadsfrist 31. januar 1998.

NM for ungdom individuelt 1998, terminfesta til 13. til 15. november, søknadsfrist 31. januar 1998.

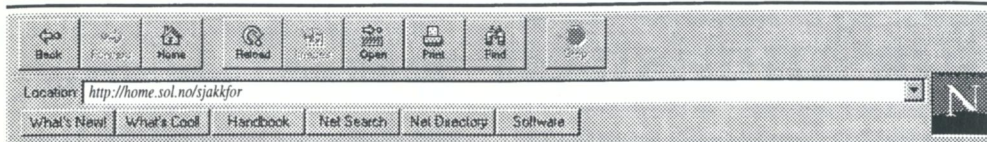
UNGDOMMENS SJAKKFORBUND

Frenningsvei 3, 0588 OSLO
Telefon 22 15 12 41, telefax 22 71 00 07.

Bankgiro: 6090.06.03161
Postgiro: 0803.2.037349

Leder: Ole Johan Valaker,
Sletteløkka 6 A, N-0517 Oslo.
Telefon 22 72 02 98 privat,
90 53 75 76 mobil.

Medlemsorgan: «Førsteraden»,
kommer ut med seks nummer i året.
Abonnement for ikke-medlemmer:
50 kroner

UNGDOMMENS SJAKKFORBUND er på nett

- Nyheter
- Konkurranser
- Terminliste
- Barnas Grand Prix-resultater m.m.

Adresse:
<http://home.sol.no/sjakkfor>

Send oss e-post:
Sjakkfor@online.no

TURNERINGSLEDERKURS I TRONDHEIM 28. - 30. NOVEMBER 1997

Ungdommens Sjakkforbund (USF) innbyr i samarbeid med NSF's reglementsutvalg (RU) til turneringslederkurs i Trondheim Sjakkforenings lokaler, Kjøpmannsgata 16 i Trondheim i tiden fredag 28. (start om lag kl. 19.00) til søndag 30. november (slutt om lag kl. 15.00). Kurset arrangeres med bistand fra Trondheim Sjakkforenings Ungdom.

Kurset har som mål å gi deltakerne de kunnskaper som er nødvendige for å arrangere og lede sjakkturneringer, deriblant en grundig innføring i FIDEs regler og NSF's Monradssystem, og avsluttes med reglementutvalgets test som er det første skrittet til å bli kretsdommer. I tillegg kommer en innføring i USFs organisasjon og virke.

Denne invitasjonen er i første rekke beregnet på medlemmer i Midt-Norge, men interesserte i andre deler av landet må gjerne melde seg.

Mer fullstendig invitasjon blir sendt alle lokallag i USF og klubber i NSF.

KOM PÅ KURS, LÆRERIKT, INTERESSANT OG SPENNENDE OG SÅ BLIR VI KJENT MED HVERANDRE

Forbundsnytt

Redigert av Johs. R. Kjekken

SERIESJAKK, NM FOR KLUBBLAG '97/98, PÅMELDINGSFRIST 8. OKTOBER

Invitasjon til årets seriesjakk er nå sendt til formannen i alle klubbar i NSF. Påmeldingsfristen er 8. oktober, og vi ber om at tilsendt påmeldingsskjema blir brukt. Startavgifter og opplegg er om lag som i fjor, men det er nokre endringar i reglementet, mellom anna når det gjeld bruk av spelarar. Lagsjakk er kontaktskapande, spennande og stimulerande for klubben.

NORGES SJAKKFORBUND

Frennings vei 3, 0588 OSLO
Telefon 22 15 12 41, fax 22 71 00 07
Bankgiro 6011.05.33090
Postgiro 0809.5124748
Kontortid:
Mandag-fredag 09.00-16.00,
torsdag 09.00-18.00.

Generalsekretær: Johs R. Kjekken

Forbundets medlemsavgift 1997 gjennom klubb:
Senior: Kr. 180,
Junior/Kadett (født 1977-1983): Kr. 90.
Lille- og miniputt (født 1984 og senere): Kr. 45.
Direkte medlemskap koster det dobbelte.

PRESIDENT: Erling Fløtten (Vadsø SK),
Lindi 11, 9800 Vadsø, telefon privat
78 95 18 27 eller 78 95 32 70, arbeid
78 95 46 72, fax arbeid 78 95 40 03.

VICEPRESIDENT: Frode Ludvigsen
(SK Tempo), Solberggata 16 A, 3040
Drammen, telefon privat 32 83 00 48,
arbeid 22 35 54 00.

KASSERER: Bjørn Haveland
(Bærum SK), Øvre Kolsberg grend 4,
1352 Kolsås, telefon privat 67 13 92 04,
arbeid 67 13 32 73.

TURNERINGSSJEF: Øistein Yggeseeth
(Asker SK), Øvre Gjellumvei 30,
1380 Heggedal, telefon
66 79 68 39 privat, 22 96 03 30 arbeid.

All post til forbundet, dets utvalg og komiteer,
adresseres til forbundskontoret.

Meld på så mange lag som råd, men hugs at det alltid er forpliktande å melde seg på i ei turnering.

TERMINFESTING AV ARRANGEMENT

Vi minner om at hovedfrist for terminfesting av turneringar i hausthalvåret 1998 er 1. november 1997. Søknadsskjema for terminfesting er sendt alle klubbar og kretsar. Dette kan brukast til å søke om terminfesting av alle (slags) arrangement som ein vil ha inn i terminlista. Sjå terminlista i Norsk Sjakkblad for reserverte datoar. Det er også mange «faste» arrangement i 1. halvår som må komme ut på banen (brettet) før det er for seint.

NSF SØKJER ARRANGØRAR

- Nord-Norsk Mesterskap for lag 1998, kvalifisering NM-lag (13. til 15. februar).
- Nord-Norsk Mesterskap 1998 (30. mai til 1. juni).
- Norges Sjakkeforbunds Landsturnering - NM i sjakk for årene 2000-2002.

NSFs SENTRALSTYRE

med den nye presidenten, Erling Fløtten (Vadsø SK) i spissen, har hatt sitt første møte og konstituert seg med gjenvalg av Frode Ludvigsen (SK Tempo) som visepresident, Øistein Yggeseeth (Asker SK) som turneringssjef og Bjørn Haveland (Bærum SS) som kasserer. Avtroppande president Morten Sand (Nordstrand SK) held fram som FIDE-delegat. Han er også suppleant til styret i Nordisk Sjakkeforbund der Norge ved Erling Fløtten har presidentvervet fram til 1999.

THOMAS HEIBERGS MINNESTIPEND '98

Frå «Thomas Heibergs Minnefond» skal det utbetalast eit stipend på 3.000 kroner til ein spelar mellom 16 og 26 år som har vist gode resultat samt stor vilje til deltaking og satsing på sjakk. Klubbane kan foreslå kandidatar. Forslag, helst med grunngjeving, skal sendast skriftleg til NSF innan 15. oktober. Statuttar for «Thomas Heibergs Minnefond» står i NSF's Års- og Håndbok 1.0.5. (88.11.01).

Hva gjør vi når Nordisk Sjakkeforbund fyller 100 år?

Kommentar: Øystein Brekke

Sjakkeklivet på våre kanter av verden hadde nylig et 100-årsjubileum som fikk ufortjent liten oppmerksomhet. Elleve spillere fra København, Norrköping og Uppsala var 22. august til 1. september 1897 samlet i Stockholms Schacksällskaps lokaler til «den første nordiska schackturneringen».

Dette var etter alt å dømme den første sjakkturneringen i Norden utenom rene klubbturneringer. Den lille turneringen kom til å innlede en viktig og stolt tradisjon med nordiske sjakkturneringer fram til vår tid og et nordisk sjakksamarbeid som fortsatt har stor betydning.

Det største jubileet kommer om to år når Nordisk Sjakkeforbund kan feire sitt 100-årsjubileum. Forbundet ble stiftet under et møte i Tivolis Facadebygning i København 20. august 1899 i forbindelse med den andre nordiske sjakkturneringen med deltagere fra Göteborg, København, Stockholm og Kristiania. Den norske representanten var Christiania Schakselskaps driftige formann Svein Elias Vaage. Turneringen ble vunnet av danske Jørgen Møller (han med Møllers angrep i italiensk), som ble toer i 1897 bak stockholmeren Sven Svensson.

Nordisk Sjakkeforbund er både det første og eldste internasjonale sjakkeforbundet i verden og eldre enn

alle de nasjonale forbundene i Norden. Enda eldre er tidsskriftet «Nordisk Skaktidende» som utkom med høy kvalitet i årene 1873-81. I 1878 uttrykte bladet ønske om at «den tid forhaabentlig ikke ligger fjernt, da tanken om et stort, fælles nordisk Skakforbund tør vove sig ind paa Virkelighedens mark, for der at vorde belyst, forhandlet og drøftet.» I det nye Tidsskrift for Skak i 1985 kom Artin Andersson fra Göteborg med selve forslaget som førte fram til det nordiske sjakkeforbundet.

De nordiske turneringene har markert både topp og bredde. I nyere tid har også det nordiske skole-sjakksamarbeidet hatt stor betydning. Skåret i gleden er at Östersund i 1992 foreløpig er den siste nordiske turneringen som har hatt et tilbud til bredde gjennom åpne klasser.

Jeg utfordrer de nordiske sjakkeforbundene til å markere og utnytte 100-årsjubileet på en verdig måte som det fortjener og på en offensiv måte som kan bidra til ny framgang i nordisk sjakksamarbeid.

Jubileet må være anledningen når sjakken endelig får sn sterk håndrekning og aksept gjennom nordiske kulturmidler. En del av dette bør kanskje være en god dokumentasjon av nordisk sjakksamarbeid i 100 år. Samtidig må de nordiske sjakkeforbundene og spillerne tenke ut hvordan det nordiske sjakksamarbeidet kan finne en tidsriktig form inn i neste århundre.

STØTT OPP OM

Arnold J. Eikrems minnefond

Fondets formål er i første rekke å sørge for at det årlig blir arrangert GM-turneringer i Norge og dermed ta vare på arven fra verdens flittigste turneringsarrangør.

Det langsiktige mål er en grunnkapital på over 400.000 kroner. Personer som bidrar med 500 kroner eller mer blir registrert som fondets støttemedlemmer. Til nå er det kommet inn over 55.000 kroner. Alle bidragsytere vil få navnet sitt i Norsk Sjakkeblad.

Vi oppfordrer alle til å støtte fondet ved å betale en sum, stor eller liten, til:

**Arnold J. Eikrems Minnefond,
c/o Norges Sjakkeforbund, Frennings vei 3, 0588 Oslo
Bankgirokonto nr. 6090.56.46357 (Kreditkassen)**

Totalt beløp har nå passert 140.000 kroner.

Ny liste over innbetalere kommer i neste nummer av Norsk Sjakkeblad.

TERMINLISTE FOR NSF samt USFs hovedarrangement pr. 19.9.97

HØSTEN 1997

26-28/9	Det åpne Rogalandsmesterskapet 1997 i Sandnes	GP Sandnes&Gandd SK
26-28/9	Turneringslederkurs i Lakselv	USF/Lakselv SK
28/9	Askerschladden, hurtigsjakk	GP Asker SK
3-5/10	KM-helg, kretsmesterskap for lag NSF	Kretser NSF
4-5/10	Telemarkslaget, lagturnering for lag fra kretsene Agder, Telemark, Vestfold, Østfold og Buskerud.	Telemark SK
10-12/10	4-landskamper for junior-kadett og jenter på Gausdal Høifjellshotell	USF
11/10	"Stjernen" Grand Prix, hurtigsjakk i Oslo	GP SK Stjernen
11/10	Bergen Hurtig GP III	GP Bergens SK
12/10	Sjakkturnering for jentekrets lag i Åmot/Modum (USF)	Buskerud SKU
17-19/10	KM for ungdom individuelt (USF)	Lokale arr.
17-19/10	Harstad Open - Harstad Sjakklubb 75-års jubileumsturnering	Harstad SK
24-26/10	Drammen Grand Prix	GP Drammens SK
24-25/10	NM for ansatte i Postverket	Bedriftssjakk
25-26/10	Steinkjer Grand Prix	GP Steinkjer SL
31/10-2/11	Bergen Grand Prix	GP Bergens SK
31/10-2/11	Sandefjord Grand Prix	GP SK Caïssa
31/10-2/11	Alta Grand Prix - 25 års jubileum	GP Alta SK
1-2/11	Stjørdal Grand Prix	GP Stjørdal SK
8-9/11	Seriesjakk	Lokale arr.
8-9/11	Varangslaget, hurtigsjakk i Kirkenes	GP Kirkenes SK
14-16/11	NM for ungdom individuelt (Skolesjakk-NM) (USF)	Brattås USK
23/11	Larvik GP Hurtigsjakk	GP Larvik SK
23/11	Trondheim Hurtigsjakk GP	GP Trondheim SF
28-30/11	Asker SKs 75-års Jubileums Master Grand Prix 1997	MGP Asker SK
29/11	Bronstein Cup 97 Grand Prix, hurtigsjakk på Sotra	GP Sotra SK
6-7/12	Seriesjakk	Lokale arr.
13-14/12	Ørsta Grand Prix 1997	GP Ørsta SL
14/12	Thoralf Pettersen Grand Prix, hurtigsjakk i Drammen	GP SK Tempo
26-28/12	OSS Jule GP	GP OSS

VÅREN 1998:

10-11/1	Det åpne NM i hurtigsjakk - Fredriksstad SS 95 år	GP Fr.stad SS
17-18/1	NSFs seriesjakk	Lokale arr.
30/1-1/2	NM for jenter 1998	Fr.stad SSU
8/2	Stovner Grand Prix, hurtigsjakk i Oslo	GP Stovner SK
13-15/2	Nordnorsk sonefinale for lag (Lag-NM kvalifisering)	Arr. søkes
14-15/2	NSFs seriesjakk	Lokale arr.
27/2-1/3	KM-helg NSF, anbefalt for individuelt kretsmesterskap	Kretser NSF
7-8/3	Porsgrunn Grand Prix - 60 års jubileum	GP Porsgrunn SK
14-15/3	NSFs seriesjakk	Lokale arr.
22/3	Fredrikstad GP, hurtigsjakk	GP Frerdriksstad SS
28-29/3	KM for skolelag	Lokale arr.

5-9/4	Det 8. åpne NM for juniorer (datoen kan reguleres)	Arr. søkes
14-19/4	Det åpne NM 1998	GP SK Jarl
24-26/4	NM for skolelag	Arr. søkes
8-10/5	Eidsvoll GP	GP Eidsvoll SK
20-24/5	NM-lag finale	Arr. søkes
30/5-1/6	Nordnorsk Mesterskap 1998	Arr. søkes
5-11/7	Landsturneringa - NM i sjakk 1998 i Oslo	OSS

FORSLAG HØSTEN 1998:

Kommentarer/sønske om endring sendes NSF/USF innen 1. november 1997.

11-13/9	NM for juniorlag 1998	Arr. søkes
2-4/10	KM-helg, kretsmesterskap for lag NSF	Kretser NSF
10-11/10	KM for ungdom individuelt (USF)	Kretser USF
7-8/11	Seriesjakk	Lokale arr.
13-15/11	NM for ungdom individuelt (Skolesjakk-NM) (USF)	Arr. søkes
5-6/12	Seriesjakk	Lokale arr.

Bare arrangement som det er søkt om skriftlig og som er godkjent blir oppført på terminlista.

DRAMMEN GRAND PRIX 1997

Drammens Schakklub inviterer alle sjakkinteresserte til Grand Prix-turnering i tidsrommet

fredag 24. til søndag 26. oktober 1997.

Spillestedet er Drammen Videregående skole, som bør være enkel å finne fram til med sentral plassering bare 350 meter fra Drammen jernbanestasjon.

Vi spiller i to grupper, over/under ELO 1500. Videre spilles 5 runder med betenkningstid 40 trekk på 90 min., deretter 15 trekk på 30 min. og til slutt 30 min. på resten av partiet.

Premiering: Gruppe 1 (ELO over 1500) **Kr. 2000 - 1200 - 700, samt kr. 500 til vinnerne av klasse 1 og 2.**

Gruppe 2 (ELO under 1500) **Kr. 1200 - 700 - 400, samt kr. 500 til vinneren av klasse 4.**

For slik premiering kreves det minimum **60 deltakere.**

For øvrig blir det 1/3 premiering klassevis.

SPILLEPLAN:	Fredag 24. oktober	1. runde	18.30 - 23.30
	Lørdag 25. oktober	2. runde	09.30 - 14.30
	Lørdag 25. oktober	3. runde	15.30 - 20.30
	Søndag 26. oktober	4. runde	09.30 - 14.30
	Søndag 26. oktober	5. runde	Starter ca. 30 min, etter at siste parti fra 4. runde er ferdigspilt.

STARTAVGIFT: Senior kr. 250,
junior kr. 150

PÅMELDING: Dag Lauvås, telefon 32 80 62 41 (arbeid) - 32 82 70 27 (privat)
Sverre Haugjord, telefon 32 83 26 65 (arbeid) - 32 81 98 42 (privat)

Frist for påmelding er onsdag 22. oktober, men du kan registrere deg som deltaker fredag 24. oktober helt fram til kl. 18.00.

Kantine finnes på spillestedet.

Vel møtt til en hyggelig og spennende sjakkdyst i Drammen!

Turneringsinformasjon

SS=spillested, SA=Startavgift, PP=Pengepremier, PI=Påmelding/Informasjon, F=Frammøtetid, Gr=gruppe

26. - 28. september

Det Åpne Rogalandsmesterskapet 1997 NGP
NB: SS: Gaddal bydelshus, arrangør Sandnes & Ganddal SK! 6r, 90min/40tr, 30min/15tr, 30min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: 250/150. PP: A: 1.500-1.000-750, B: 1.000-750-500 v/min 50 delt. Påm.frist 25.9. PI: Reidar Gramstad, Askepottvn 26, 4300 Sandnes, telefon 51 67 70 06.

27. september Asker-Schladden GP

SS: Samfundssalen, Trekanten, Asker. 6r, 30 min/parti. Gr. 2, o/u 1500. SA: 200-100. PP: A: 2000-1000-700, B: 1000-700-500. PI: Øistein Yggeseth, Øvre Gjellum vei 30, 1380 Heggedal, 66 79 68 39p, 22 96 03 01a. F: 10.00.

3. - 5. oktober KM for lag NSF

Lokale arrangører.

4. - 5. oktober Telemarkslaget for lag

SS: Gamle Posten Kulturhus, Storgt 164, Porsgrunn. For lag fra Telemark, Buskerud, Østfold, Vestfold, Agder. 4r, 2t/40tr, 30min/rest. Gr. 1. Lag: 4 spillere + innt. 2 res. SA: 600 1.lag, 500 fra lag 2. PP: Vinner: 1500 v/mer enn 12 lag 2000, + pengepr. lag 2 og 3. Ind. PP: 3 av 3 el. 3,5 av 4: 350 kr, 4 av 4 500 kr. Påm.frist 2.10.17.30. Innkv. gratis i kjeller m. sovepose/liggeunderl. Hotell Vic 35 55 55 80, Skien vandrerhjem 35 59 95 51. PI: Vagleik Angeltveit, Aalls-gt 10, 3922 Porsgrunn 35 55 41 74. F: 09.30.

11. oktober Stjernen Grand Prix

SS: Stjernens lokaler, Seilduksgt 11, 0553 Oslo. 6r, 30min/parti. Gr. 2, o/u 1500. SA: 200/100. PP: A: 2000-1000-700, B: 1000-700-500. Påm.frist 11.10.10.30. PI: Kjell Iversen 22 19 97 40, Stjernen 22 35 19 03, Leif Gulliksen 22 65 01 21. F: 10.50.

11. oktober Bergen Hurtig GP II

SS: Bergens SK, Hollendergt 13. 6r 30 min/parti. Gr. 1. SA: 200/100. PP: 1000-600-400 + kl. vis. PI: Eirik Gullaksen 55 29 40 71p, 55 52 50 86a, email: eirik.gullaksen@boos.no. F: 10.30.

17. - 19. oktober KM for ungdom USF

Lokale arrangører.

17. - 19. oktober Harstad Open

Harstad SK 75-års jubileumsturnering
SS: Heggen videreg. skole. 5r, 90min/40tr, 30 min/15tr, 30min/rest. Gr. 3, o/1750, 1250-1750, u/1250. SA: 300/200. PP: A: 2000-1500-800-500, elektronisk sjakk klokke til 5. og 6.pl. B: 800-600-400, C: 700-400-300. Påm.frist 16.10. PI: Nils-Jakob Schjelderup, Hålogalandsgate 33, 77 06 18 23, email: nilsj@icenet.no. F: 19.30.

24. - 25. oktober NM for ansatte i postverket

SS: Stjernens lok, Seilduksgt. 11, Oslo. 5r, 30 min/40tr, 30min/rest. SA: 200. Påm.frist 10.10. PI: Geir Hem 22 97 96 50, Bjørn Røst 22 50 45 90. F: 09.00.

24. - 26. oktober Drammen Grand Prix

SS: Drammen vg. skole. 5r, 90min/40tr, 30 min/15tr, 30min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: 250-150. PP: V/min. 60 delt: A: 2000-1200-700 + 500 til vinner kl. 1 og 2, B: 1200-700-400 + 500 til vinner kl.4. Påm.frist 22.10. PI: Dag Lauvås, Kastanjevn 50, 3026 Drammen, 32 80 62 41a, 32 82 70 27. F: 18.00. Se annonse side 43.

25. - 26. oktober Steinkjer Grand Prix

SS: Steinkjer videreg. skole. 5r, 90min/40tr, 30 min/15tr, 30min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: 250-150. PP: A: 2000-1000-500, B: 1000-600-500. Påm.frist 22.10. Innkv. Grand Hotel 74 16 47 00, Tingvold Park Hotel 74 16 11 00. PI: Mathias Næss, Hammer, Steinkjer 74 14 48 65, Johan Høe 74 16 63 66. F: 10.00.

31. oktober - 2. november Bergen Grand Prix

SS: Nordnes Bydelshus, Klosteret 1. 5r, 90min/40tr, 30min/15tr, 30min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: 220/150. PP: A: 1400-900-500, B: 1000-600-400 v/min. 50 delt. PI: Eirik Gullaksen 55 99 10 17a, 55 29 40 71p. F: 18.30.

31. oktober - 2. november Sandefjord GP

Arr. Caïssa. SS: La Scala selskapslok, Jernbanehallen. 6r, 90min/40tr, 30min/20tr, 30min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: 250/150. PP: A: 1500-100-750, B: 1000-750-500. Påm.frist 30.10. Tillegg kr. 50 e/fristens utløp. Innkv. rimelig på skole i

nærh. PI: Einar Kjæmperud 33 47 47 17p, 33 13 54 43a. F: 19.15.

31. oktober - 2. november Alta Grand Prix

Alta Sjakklubbs 25-års jubileumsturnering
SS: North Cape Hotel, Alta. 5r, 90min/40tr, 30 min/15tr, 30min/rest. Gr. 2, o/u 1500. PP: 280-140. PP: A: 2500-1500-100, B: 1000-750-500. Innkv. North Cape Hotel dbl. 600, enk. 500. PI: Jan A.Hammari, Aronnesvn 40A, 9500 Alta 78 43 13 00a, 78 43 13 05p, Steinar Arild, Pb 81, 9501 Alta 78 44 06 40a, 78 43 46 87p. F: 19.30.

31. oktober - 2. november Asker Schakklubbs Jubileums Grand Prix

SS: Samfunnssalen, Trekanten, Asker sentrum.

1. - 2. november Stjørdal Grand Prix

SS: Ole Vigs vg. skole. 5r, 90min/40tr, 30min/15tr, 30min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: 250-150. PP: Uavklart. Påm.frist 30.10. PI: Rune Bjørset, Gneislia 3, Jon A.Stokkhaug, Kindsetvn 3, Ivar Berri, Ydstines, alle 7500 Stjørdal. F: 09.30.

8. - 9. november Varangslaget NGP

SS: Rica Arctic Hotel, Kirkenes. 7r. Innkv. Rica Arctic Hotel el. Rica Hotel, 495 enk, 320 dbl, 263 trippelrom. PI: Leif Bjørnstad, 9910 Bjørnevatt, 78 99 83 41, 90 89 37 50.

13. - 16. november Julebordsjakk Gausdal

SS: Gausdal Høifjellshotell. PI: Otto Ibenfeldt 64 93 28 51.

23. november Larvik GP hurtigsjakk

SS: Farris Vg.skole. 6r, 30 min/parti. Gr. 2, o/u 1500. SA: 200-150. PP: A: 1500-750-500, B: 1500-750-500. Påm.frist 22.10. kl. 22.00, v/for sen påmelding tillegg kr. 30. PI: Vidar Johansen Bakke, Hedrum, 3220 Sandefjord 33 11 08 80. F: 10.30. Se annonse side 46.

23. november Trondheim Hurtigsjakk GP

SS: TSK sjakklokale, Kjøpmannsgt 16. 6r, 30 min/parti. Gr. 1. SA: 200-100. PP: 1000-500 + 500 best u/1500. PI: Roald Arentz, N.Møllenberggt 60, 7014 Tr.heim 73 52 51 61, Ståle Nilssen, Kjøpmannsgt 16, 7013 Tr.heim 73 52 13 18. F: 10.30.

29. november Bronstein Cup 1997 NGP

SS: Einarsengården, Straume, Sotra. 6r, 30min/parti. Gr. 1. SA: 200-150. PP: Tre beste, avh.

Kombinasjonsløsninger

Løsninger av kombinasjoner side 37: 1) Enevoldsen-Poulsen, Odense 1940: 1.Txb7! Dxb7 2.Sg5 g6 3.Dxc4! dxc4 4.Lxb7 og hvit vant. 2) Hopman-Schalk, postsjakk 1926: 27.Sh8! oppgitt. 27...Kxh8 28.Dxf8+. 3) Anderton-Sashikiran, Hove 1997: 26...Lxd5! 27.exd5 (27.Dxd5 Dxb4 28.Te2 Dxb2! vinner) 27...Tc2! 28.oppgitt. (28.Dxc2 Txe1+ 29.Sf1 Dxb4! 30.Sb3 Tbl.) 4) Parker-Martin, Hove 1997: 25...Txe5+! Vinner forsert dronningen. 26.fxe5 Lh6+ 27.Kd3 Lf5+ 28.Le4 Lxe4+ 29.Ke2 Lf3+! 30.Kd3 Le2+ 31.oppgitt. 5) Gormally-Sashikiran, Hove 1997: 24...Tf3! oppgitt. (25.Lxf3 Sxf3+ 26.Kg1 Dg4 vinner. Dekker hvit Sc3, matter 25...Lg2 og 26...Dh3) 6) Hector-Barbero, Budapest 1989: 1...Db1+ 2.Kf2 Tgx2+ 3.Kxg2 Tg8+ 4.Kh3 Dg6 5.oppgitt. Også 1...Tgx2+! hadde vunnet, som 2.Dxg2 Db1+ og så videre. 7) Schlosser-Csom, Budapest 1990: 1.Txg7+! Kxg7 2.Tf7+ Sxf7 3.Se6+! oppgitt. (3...Kg8 4.Dg6+) 8) Ernst-Benjamin, Reykjavik 1990: 1.Tg6 Tgx3 (1...Tg8 2.f6!) 2.Dxh7+ Kxh7 3.Tgxg7+ oppgitt. (3...Kh6 4.Tg6+ Kh5 5.Th7 matt) 9) Douven-Greenfeld, Groningen 1988: 1.Tc8! Db6 (eller 1...Df6) 2.Dd8!! oppgitt.

delt. PI: Rikard Stokke, Bildøy, 5353 Straume 56 32 27 81p, 56 33 10 50a, Oddbjørn Hagen, 5370 Fjell 56 33 33 51p, 55 22 70 10a. F: 10.00.

6. og 7. desember seriesjakk

Lokale arrangører.

13. - 14. desember Ørsta Grand Prix

SS: Ørsta ungdomsskule. Gr. 2, o/u 1250. 5r, 90 min/40tr, 30min/15tr, 30min/rest. SA: 200-100. PP: A: 800, B: 400 v/30 delt. Innkv. Ørsta camping, hytter, 70 06 64 77, Viking Fjord Hotel 70 06 68 00, Volda Turisthotel 70 07 70 50. PI: Egil A.Standal, Pb 81, 6151 Ørsta, 70 06 64 40 a, 70 06 74 28 a. F: 11.00.

14. desember Thorlf Pettersen Grand Prix

Arr. Tempo. SS: Strømsø menighetshus. 7r, 25 min/parti. Gr. 2, o/u 1500. SA: 200-150. PP: A: 1250-1000-750, B: 1000-750-500. PI: Vidar Taksrud, Nygårdskogen 69, 3408 Tranby, 32 85 05 42p. F: 10.15.

SANDEFJORD GRAND PRIX 1997

- Tidsrom:** 31. oktober - 2. november 1997.
Siste fremmøte: Kl. 19.00 - Turneringen starter straks 1. runde er satt opp, om lag kl. 19.45.
Spillested: Handelsstandens lokaler (2. etasje) ved Torget, nederst i Jernbanealleen ved siden av McDonalds. Alternativt Byskolen, avhengig av deltagerantallet. Opplysning ved påmelding! Flotte lokaler i 4. etg. med egne analyserom, røykerom etc.
Antall runder: 6 runder Monrad.
Gruppeinndeling: Over/under 1500.
Betenkningstid: 40 trekk/90 min, neste 15 trekk: 30 min. - Resten på 30 min.
Startkontingent: Senior: Kr. 250, junior kr. 150.
Premiering: A: 1.500/1.000/750 B: 1.000/750/500
Innkvartering: Rimelig innkvartering på skole i nærheten. Øvrig innkvartering må ordnes selv. - Hotel Kong Carl tlf. 33 46 31 17, Hotel Atlantic: Tlf.: 33 46 80 00
Granerød Hotel: (Bugårdsparken) Tlf.: 33 47 70 77
+ rimelig innkvartering på spillestedet (kr. 25 pr. overnatting)
Informasjon/påmelding: Einar Kjæmperud, tlf. 33 47 47 17 priv., 33 13 54 43 (jobb) eller mobil 90 74 58 14.

Velkommen til

Larvik Grand Prix

søndag 23. november

- Spillested:** Farris videregående skole, Reipbanegt. 20, ved siden av Frambanen
Turneringsform: 6 runder Monrad, 30 min. pr. spiller pr. parti
Gruppeinndeling: Over og under 1500 i Elo
Startavgift: Senior 200 kroner, junior 150 kroner
Siste oppmøte: Kl. 10.30, 1. runde kl. 11.00.
Påmelding til: Vidar Erlandsen, telefon 331 10880 eller Thomas G. Larsen 331 92093
Premiering: A: 1500-750-500, B: 1500-750-500 v/min. 40 deltagere + 1/3 premiering i alle klasser

Karlstads AS inbjuder till den 24:e upplagan av

SOLSTADSTRÄFFEN

- Spelplats** **Hotell Gustaf Fröding**
Höjdgatan 3, 654 68 Karlstad
tel: 054-83 10 00, fax: 054-83 44 40
- Tid** **Allhelgonahelgen 1-2 november 1997.**
Personlig anmälan senast klockan 12.00.
Tävlingen börjar 13.00 på lördag och 09.00 på söndag med prisutdelning 14.45.
- Logi** **Hotellet erbjuder följande förmånliga priser:**
Dubbelrum: 295:- per person. Enkelrum: 450:-. Extrabädd i dubbelrum: 150:-. Samtliga priser gäller per dygn och inkluderar frukost. Bokning sker direkt till hotellet.
- Resa** Schackbuss avgår från Oslo Centralbanestation fredag kl 17.00.
Pris: 250 norska kronor tur och retur (tåget kostar cirka 350).
Kontakta Arne Danielsen, 22084108 eller Jöran Jansson 67131030
- Spelform** Spelarna indelas efter ratingtal i grupper om högst 22 spelare i varje grupp. **Bergersystem tillämpas** med 15 minuter per spelare och parti.
- Priser**
GRUPP 1	5000	2500	1500	1000	600	400
GRUPP 2	2500	1250	750	500	400	300
GRUPP 3	1500	750	500	400	300	200
GRUPP 4	1200	600	500	400	300	200
GRUPP 5	1200	600	500	400	300	200
- SOLSTA CUP: 500:- till den gruppsegrare som tappat minst poäng.**
- Startavgift** **300:-.** IM erhåller fri start medan stormästare har fritt logi och fri start. Reducerad startavgift vid minst tio deltagare från samma klubb.
- Anmälan** Anmälan sker genom att startavgiften insättes på postgiro 496 07 54-2 senast den **28 oktober**. Notera förening samt ditt ratingtal på talongen. Anmälan kan även göras på Internet.
- Information** Kjell-Åke Andersson 054-51 38 37
Bo Hedlund 054-83 64 08
Lars-Erik Johansson 054-18 46 97
Internet: <http://www.chess-karlstad.se>

VÄLKOMNA TILL KARLSTAD!